

วารสารศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

EDUCATION JOURNAL

FACULTY OF EDUCATION KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY

- การศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)
ด้วยชุดกิจกรรม STEM 1
กนกวรรณ เสี่ยงล้ำ, เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม, ชารี มณีศรี,
อดุลศักดิ์ สุนทรโรจน์, รุจิรา ศรียันต์
- ผลของการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย 15
จุฑาทิพย์ โอบ่อ้อม, พัทธนันท์ วงษ์วิชัยวัฒน์
- การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน 24
เรื่อง Hello Kitty สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม
จังหวัดกำแพงเพชร
ณัฐพล แซ่ลี, พลอย แซ่มา, ถิรวิท ไพรมทานิยม
- สภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน 35
ชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี
นงคราญ คำลอย, เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม
- การพัฒนาแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม 49
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปณิชา ชัยกุลภัทรโชติ, ปกรณ์ ประจันบาน
- การพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 65
ศุภิสรา วัฒนศิริ, เอื้อมพร หลินเจริญ
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 82
มัธยมศึกษา เขต 2
สุนิสา เนาวรัตน์
- การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ 102
รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ธิดาวรรดา อาจหาญ

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (วคศ)
EDUCATION JOURNAL FACULTY OF EDUCATION
KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY (EJFE)

เจ้าของ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต นัตรวิโรจน์ คณบดีคณะครุศาสตร์

บรรณาธิการ

อาจารย์อรทัย บุญเที่ยง บรรณาธิการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.จารุนันท์ ขวัญแน่น	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ดร.ขวัญชัย ขวัญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ดร.ประจวบ ขวัญมัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ดร.มณฑา หนีไพรพุกษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.โสรี โพธิ์แก้ว	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงส์ศิริวัฒน์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.เจริญ กระบวนรัตน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ มั่งคั่ง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.นวลจิตต์ เขาวงกิตพิงศ์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.เวชฤทธิ์ อังกะนัทรขจร	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา พัดเกตุ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาณี เส็งศรี	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจโรจน์ แก้วอุไร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา ก่อนพ่วง	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา น้อยจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานต์ อัมพานนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รองศาสตราจารย์ ดร.สุณี บุญพิทักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รองศาสตราจารย์ ธวัช วีระศิริวัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รองศาสตราจารย์ พัทธนันท์ วงษ์วิชัยุตม์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยรัตน์ บุนี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญล้อม ด้วงวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังสุรีย์ พันธุ์แก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤตนิพล พฤษณิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ฝ่ายดำเนินการ

ดร.จารุนันท์ ขวัญแน่น	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ดร.มณฑา หนีไพรพฤกษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุสิษฐ์ พันธกล้า	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์วิวัฒน์ ทวีทรัพย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์ยุทธนา พันธมี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์ศุภรดา สุขประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์อุไรวรรณ ปานโพธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์ศุภวัฒน์ วิสิษฐศิริกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
นายอานนท์ ปลื้มเนตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ออกแบบปก

นายอานนท์ ปลื้มเนตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผู้จัดทำและเผยแพร่

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กำหนดเผยแพร่

ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

การสมัครเป็นสมาชิก

โปรดยื่นความจำนงค์ได้ตามแบบใบสมัครสมาชิก และส่งเงินสดหรือธนาคัติ

ปณ.กำแพงเพชร ส่งจ่ายในนาม นางมาริตา จิตชู สำนักงานบรรณาธิการ

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ต.นครชุม

อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000 ค่าบำรุงสมาชิก ปีละ 150 บาท จำหน่ายเล่มละ

100 บาท (รวมค่าส่งไปรษณีย์)

ข้อมูลการติดต่อ

บรรณาธิการ วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ต.นครชุม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000 โทร 055-706555 ต่อ 2010

Website : <http://eduweb.kpru.ac.th/home/th/>

Email : ejfe_edu@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (วคศ) ได้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์และผลงานวิชาการแก่นักวิจัยและบุคคลทั่วไป และเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวความคิดเชิงวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการทางการศึกษาทั้งในและนอกสถาบัน โดยจัดพิมพ์ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชา บริหารการศึกษา วัดและประเมินผลการศึกษา วิจัยทางการศึกษา หลักสูตรและการสอน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การศึกษาปฐมวัย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา สังคมศึกษา พลศึกษา ภาษาจีน คอมพิวเตอร์ศึกษา และประถมศึกษา เป็นต้น

วารสารนี้เป็นส่วนหนึ่งที่เปิดโอกาสให้นักวิจัย นักวิชาการได้มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนที่สนใจและแสวงหาโอกาสเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ในโอกาสนี้ขอขอบคุณผู้บริหารของคณะครุศาสตร์ทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและร่วมให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความจากทุกสถาบัน อย่างไรก็ตามวารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ยังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพวารสารให้ได้รับการยอมรับและสามารถให้ผู้สนใจนำเอาองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ท้ายนี้คณะครุศาสตร์พร้อมรับคำติชมที่เป็นประโยชน์จากท่านโดยส่งข้อคิดเห็น บทความวิจัย และบทความวิชาการมาได้ทั้ง E-mail: ejfe_edukpru@hotmail.com จักขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

(รองศาสตราจารย์ บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์)

บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืชของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM

¹กนกวรรณ เสี่ยงล้ำ, ²เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ³ชารี มณีศรี,
⁴อดุลศักดิ์ สุนทรโรจน์, ⁵รุจิรา ศรียันต์

STUDY OF LEARNING OUTCOMES IN SCIENCE DEPARTMENT
ORGANISMS AND PLANT LIFE UNITS OF GRADE 2 STUDENTS IN THE
INQUIRY FOR KNOWLEDGE-BASED LEARNING (5ES)
WITH THE STEM ACTIVITY SERIES

¹KANOGWAN SIANGLAM, ²CHAROENWIT SOMPONGTAM, ³CHAREE MANEESIR,
⁴ADUNSAK SUNTORNOT, ⁵RUJIRA SIRYAN

Received: July 2, 2021

Revised: August 25, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืชของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจในการเรียนรู้ และ 2) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองแวงใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากดหาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 23 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สังกัดสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สังกัดสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชธานี

³รองศาสตราจารย์ ดร. สังกัดสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชธานี

⁴อาจารย์ สังกัดสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชธานี

แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า (t-test) แบบไม่อิสระ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ดังนี้ 1.1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับดีเยี่ยม 1.2) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับดีเยี่ยม 1.3) ด้านความพึงพอใจในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ผลการเรียนรู้, การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es), ชุดกิจกรรม STEM

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the learning outcomes of science learning subject. Organisms and Plant Life Unit of Grade 2 Students In the quest for knowledge (5Es) with the STEM activity series on learning achievement. Desirable features And satisfaction in learning 2) to compare learning outcomes in learning achievement Between before study and after study. Group In the search for knowledge-based learning (5Es) with STEM activities between pre-learning and post learning. The sample consisted of Grade 2 students in the Mukdahan Primary Educational Service Area Office. Integrated Education Quality Improvement network Group Bannongwangyai School, 2nd semester, academic year 2019, 23 students, using multi-stage randomization. Tools used in the study were 9 learning management plans, multiple choice science achievement test, 20 items Desirable feature evaluation form And the questionnaire to learn the statistics used were mean, standard deviation And t-test independent.

The test results were as follows;

1) Learning Outcomes of Science Living unit and Plant life of Prathom Suksa 2 students In the quest for knowledge (5Es) with STEM activities as follows.

1.1) Academic achievement At an excellent level 1.2) Desirable Characteristics At an excellent level 1.3) Learning satisfaction At a high level

2) Academic achievement In the search for knowledge-based learning (5Es), the STEM activity package had higher learning achievement than before learning. Statistical significance at the level of .05

Keywords : Learning outcomes, Instruction-Based Teaching (5Es), STEM activity series

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในโลกปัจจุบันและอนาคตเพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคน ทั้งในชีวิตประจำวันและการงานอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการงานเหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่น ๆ วิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบได้ ที่ตรวจสอบได้ วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge-based Society) ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผลสร้างสรรค์และมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 78) การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอนเป็นหลัก มีวงจรการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน (5-Es Learning Cycle) ได้แก่ ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นสำรวจและค้นหา ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป ขั้นขยายความรู้ และขั้นประเมิน (ชาตรี ฝ่ายคำตา, 2551) ซึ่งคุณภาพของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สรุปได้ดังนี้ 1. สร้างสถานการณ์หรือปัญหาให้สอดคล้องกับเรื่องที่สอน 2. ครูอธิบายวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ศึกษาให้นักเรียนเข้าใจ 3. ใช้เทคนิคการถามคำถาม เพื่อให้มีการอธิบายเพื่อเป็นแนวทางการตั้งสมมติฐานและการสรุปผล 4. กระตุ้นให้นักเรียนถามคำถามหรือเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนไปสู่คำถามใหม่เพื่อขยายแนวคิด 5. พยายามกระตุ้นให้นักเรียนหาวิธีแก้ปัญหาหลายวิธีและใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 6. ครูแนะนำให้แก้ปัญหาด้วยตัวนักเรียน เริ่มจากวิธีง่ายไปยังวิธีการที่สลับซับซ้อนขึ้น 7. ให้นักเรียนสืบเสาะเอง ควรให้เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมและความสามารถของนักเรียน และ 8. ครูใช้เทคนิคการสอนแบบอื่น ๆ เช่น การเสริมแรง การสร้างความสนใจ สื่อการสอน เป็นต้น (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข, 2548)

จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหารปัจจุบัน จัดการเรียนการสอนตามหนังสือเรียน การนำเข้าสูบทเรียนยังไม่ น่าสนใจนัก ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมไม่มากเท่าที่ควร และยังขาดความกระตือรือร้นและความสนใจ ในการเรียน ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการสำรวจและค้นหาในเนื้อหาและสร้างแนวความคิดที่ได้มาจากประสบการณ์ของนักเรียนเอง สามารถกำหนดแนวคิดรวบยอดตามแนวความเข้าใจของนักเรียนเอง สามารถประมวลเป็นความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งผู้เรียนในยุคปัจจุบันและอนาคต ต้องสามารถเรียนรู้กระบวนการสร้างองค์ ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านเครื่องมือทางเทคโนโลยี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมสะเต็ม ศึกษา (STEM) เป็นการตอบโจทย์ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักทักษะการเรียนรู้และ นวัตกรรม คือ รู้วิธีการแสวงหาความรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ รู้จักวิเคราะห์และ ประเมินผลข้อมูลแล้วนำความรู้ที่นำมาแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์ต่อยอดจากปัญหาที่พบ ทำให้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาและทำวิจัย เรื่องการศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วย สิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ในการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าจะทำให้การเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์น่าสนใจขึ้น ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ได้เร็ว ขึ้น เข้าใจง่ายขึ้น ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของ พืชของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ในการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจในการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของ พืชกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุด กิจกรรม STEM ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ผลการเรียนรู้ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในการ จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

เนื้อหาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ประกอบด้วย

- 1.1 ลักษณะของสิ่งมีชีวิต
- 1.2 ลักษณะของสิ่งไม่มีชีวิต
- 1.3 จำแนกสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต
- 1.4 เปรียบเทียบสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต
- 1.5 ปัจจัยที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืช
- 1.6 การทดลองปัจจัยที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืช
- 1.7 ความจำเป็นของน้ำและแสงต่อการเจริญเติบโตของพืช
- 1.8 การทดลองวัฏจักรชีวิตของพืชดอก
- 1.9 วัฏจักรชีวิตของพืชดอก

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความพึงพอใจในการเรียนรู้

ด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบบูรณาการธารบั้งอี จำนวน 10 โรงเรียน ภาคเรียนที่ 2/2562 นักเรียนจำนวน 119 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบบูรณาการธารบั้งอี โรงเรียนบ้านหนองแวงใหญ่ ภาคเรียนที่ 2/2562 นักเรียนจำนวน 23 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 9 แผน รวม 15 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ก่อนเรียน-หลังเรียน หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 ข้อ
3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงรายละเอียดของจุดประสงค์ คำชี้แจง และกระบวนการจัดการเรียนรู้
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน จำนวนการสอน 15 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มตัวอย่าง 23 คน
4. เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผนแล้ว ดำเนินการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ ฉบับเดิม
5. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนรู้
6. ผู้วิจัยประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง
7. นำผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน คะแนนความพึงพอใจ และคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ด้วยการทดสอบค่า t-test (Dependent Sample)
- 1.1 รวมคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
- 1.2 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของแบบทดสอบก่อนเรียน

- 1.3 รวมคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
- 1.4 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale
 - 2.1 รวมคะแนนระดับความพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละหัวข้อแบบสอบถาม
 - 2.2 นำคะแนนความพึงพอใจมาทำการหาค่าเฉลี่ย
 - 2.3 นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับระดับความพึงพอใจ
3. วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale
 - 3.1 รวมคะแนนระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในแต่ละหัวข้อแบบประเมิน
 - 3.2 นำคะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาทำการหาค่าเฉลี่ย
 - 3.3 นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับระดับคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM พบว่า

1. ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา มุกดาหาร ในการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ดังนี้

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับดีเยี่ยมเยี่ยม = 16.83, S.D. = 1.92, ร้อยละ 84.15

1.2 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับดีเยี่ยม = 2.82, S.D. = 0.42 โดยในด้านมุ่งมั่น ในการทำงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม รองลงมาคือ ซื่อสัตย์ สุจริต อันดับสุดท้ายคือด้าน วินัย รับผิดชอบ

1.3 ด้านความพึงพอใจในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก = 4.38, S.D. = 0.59 โดยในด้านการมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและด้านการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการค้นคว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง อันดับ

สุดท้ายคือด้านมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียนอย่างเหมาะสม

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านผลการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจในการเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนสืบเสาะหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผสานกับชุดกิจกรรม STEM ที่ช่วยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เมื่อนักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน นักเรียนจะทำคะแนนได้ดีขึ้นตามที่นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับนุราอาซีกิน สาและ และคณะ (2559) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุวรรณไพลย์ จังหวัดปัตตานี จำนวน 21 คน ใช้เวลาเรียนในการจัดการเรียนรู้ 19 ชั่วโมงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าคะแนนพัฒนาการ (Growth Score) จากการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยก่อนการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.10 และหลังการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.71 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษามีคะแนนพัฒนาการร้อยละ 47.62 อยู่ในระดับสูง นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยก่อนการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.67 หลังการจัดการเรียนรู้ค่าเฉลี่ย 33.24 นักเรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีหลังการจัดการเรียนรู้ในระดับดี และนักเรียนมีระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างดี และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดสะเต็มศึกษาในระดับมาก สอดคล้องกับ Scott (2012) ได้ทำการศึกษาบทบาทของการ

จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาในโรงเรียนมัธยม 10 แห่งทั่วสหรัฐอเมริกา ในการพยายามเพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียนสำหรับเข้าทำงาน โดยในหลาย ๆ โรงเรียนได้มีการนำเอาสะเต็มศึกษาไปใช้ พบว่านักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมห้องเรียนสะเต็มศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าเด็กนักเรียนระดับเดียวกันที่ไม่ได้เข้าร่วมห้องเรียนสะเต็มศึกษา สอดคล้องกับ Han and other (2014) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิศวกรรมและคณิตศาสตร์ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ว่ามีผลต่อนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างไร โดยตลอดระยะเวลาการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โรงเรียนแต่ละแห่งมีการใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน มาก่อนหน้าแล้วและมีการปรับปรุงทุกๆ 6 เดือนเป็นเวลา 3 ปี ส่วนครูผู้สอนก็ได้เข้าร่วมรับการพัฒนาศูครูมีอาชีพทางด้าน STEM อีกด้วย ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มสูงขึ้น และมีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำและส่งผลทำให้ช่วงรอยต่อของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลงมาอีกด้วย

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และกิจวัตรประจำวันที่สอดคล้องและปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนา ผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำชั้น และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ อรุณศิริ จันทร์หล่น และภมรพรรณ ยุระยาตร์ (2560) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีวินัย รองลงมา คือ ใฝ่เรียนรู้ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มุ่งมั่นในการทำงาน สอดคล้องกับ อภิชาติ อ่อนอม (2559) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีจิตสาธารณะ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนน้อยที่สุดได้แก่ ด้านใฝ่ เรียนรู้

1.3 ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมให้ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด ได้อภิปรายซักถามและแสดงความคิดเห็น รวมถึงมีการใช้สื่อต่าง ๆ ที่น่าสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณธนะ ปัดชา (2559) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษากับการจัดการเรียนรู้แบบ สสวท. เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และด้านประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 สอดคล้องกับ สุพัตรา โคตะวงศ์ (2559) ได้ศึกษาการส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมแพศึกษา พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมแพศึกษา พบว่า ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่องผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ด้านกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และสอดคล้องกับ นัสนรินทร์ ปือชา (2558) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา ความสามารถในการแก้ปัญหาและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนสืบเสาะหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผสานกับชุดกิจกรรม STEM ที่ช่วยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เมื่อนักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน นักเรียนจะทำคะแนนได้ดีขึ้น

ตามทีนักเรียนได้รัความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับธนปต์ย์ ปัทมโกมล และคณะ (2556) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ของนักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนแบบ 5E กับของนักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนจากวิธีสอนแบบ 5E สูงกว่าของนักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับพลศักดิ์ แสงพรหมศรี และคณะ (2558) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และ เจตคติต่อการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของวิชาเคมี โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้องเรียน (100 คน) ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนพยุคมณีวิทยาคาร โดยนักเรียนกลุ่มดังกล่าวที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และเจตคติต่อการเรียนเคมี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูง และเจตคติต่อการเรียนเคมี สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกด้วย และสอดคล้องกับ Ceylan and Ozdilek (2015) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ โดยได้นำแนวคิดสะเต็มศึกษารวมกับการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน ในการศึกษาครั้งนี้เขาได้เลือกนักเรียนเกรด 8 จำนวน 12 คน โดยได้ทำการทดสอบก่อนเรียนจากนั้นทำการสอนโดยใช้การจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษารวมกับการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน หลังจากนั้นนำแบบทดสอบหลังเรียนมาทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

การนำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรคำนึงถึงความพร้อมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหลายด้านต่อไปนี้

1. ควรพิจารณาถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดหรือความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาหรือไม่
2. ก่อนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ควรศึกษาขั้นตอนการใช้และการเตรียมสื่อ อุปกรณ์และเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้มีความพร้อม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความต่อเนื่อง
3. การใช้แผนการแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ก่อนใช้แผนควรชี้แจงรายละเอียดของจุดประสงค์ คำชี้แจง และกระบวนการจัดการเรียนรู้เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและทราบเหตุผลในสิ่งที่ต้องเรียนรู้

3.2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

3.3 บทบาทของครูผู้สอนต้องเป็นผู้คอยให้การสนับสนุน ช่วยเหลือให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน

3.4 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรใช้สื่อประกอบการสอนและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

3.5 ครูผู้สอนต้องคอยให้กำลังใจและเสริมแรงในทุก ๆ แผนการสอน

3.6 ครูผู้สอนควรมีการสรุปบทเรียนร่วมกันกับนักเรียนในแต่ละเรื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและปัจจัยหลายประการ ด้วยเหตุผลที่ว่านักเรียนมีความแตกต่างกัน ตลอดจนบริบทที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้เพื่อให้มีประสิทธิภาพกว่าที่เป็นอยู่ควรคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

1. พัฒนารูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมสำหรับการเรียนวิทยาศาสตร์ หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตของพืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. ควรรนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ด้วยชุดกิจกรรม STEM ไปทำการสอนในเรื่องอื่น ๆ ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.

กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.

ชาติรี ฝ่ายคำตา. (2551). **วิธีสอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธนปัทย์ ปัทมโกมล, ปรีชา เนาว์เย็นผล และอุษาวดี จันทรสุนธิ. (2556). “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ โดยการใช้วิธีสอนแบบ 5E ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์วิทยา” ใน **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. ปีที่15 (3), หน้า 95 - 102.

- นัสนรินทร์ ปือชา. (2558). ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา ความสามารถในการแก้ปัญหา และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นุรอาศิกัน สาและ, ญิณิน โม่พันธุ์ และมัสดี แวดราแมคู. (2559). “ ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4”. ใน วารสารมหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์. ปีที่ 4 (1), หน้า 42 - 53.
- พลศักดิ์ แสงพรมศรี, ประสาท เนืองเฉลิม และปิยะเนตร จันทรธิระดิกุล. (2558). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นสูงและเจตคติต่อการเรียนเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษากับแบบปกติ” ใน วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปีที่ 9 (พิเศษ), หน้า 401 -408.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2548). วิจัยวิทยาการสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- วรรณธนะ ปัดชา. (2559). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษากับการจัดการเรียนรู้แบบ สสวท. เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (คณิตศาสตร์ศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุพัตรา โคตะวงศ์. (2559). การส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมแพศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(คอมพิวเตอร์ศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อภิชาติ อ่อนเอม. (2559). ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

อรุณสิริ จันทร์หล่น และภมรพรรณ ยุระยาตร์. (2560). “การพัฒนาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1” ใน วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปีที่ 11 (3), หน้า 185 - 194.

Ceylan S., Ozdilek Z. (2015). **Improving a Sample Lesson Plan for Secondary Science Courses within the STEM Education.** Procedia–Social and Behavioral Sciences, 177, 223 - 228.

Han, S., Capraro, R. and Capraro, M.M. (2014). **How Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) Project-based Learning (PBL) affects High, Middle and Low Achievers Differently: The Impact of Student Factors on Achievement.** International Journal of Science and Mathematics Education, 12 (2), 1089 – 1113.

Scott, C. (2012). **An Investigation of Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) Focused High School in the U.S.** Journal of STEM Education, 13 (5), 30 – 39.

ผลของการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อ

การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

¹จุฑาทิพย์ โอบอ้อม, ²พัทธนันท์ วงษ์วิชัยุตม์

THE PURPOSE OF THIS RESEARCH WAS TO COMPARE ANALYTICAL
THINKING OF PRESCHOOL CHILDREN BEFORE
AND AFTER USING STORYBOOK AND GRAPHIC ORGANIZERS.

¹JUTHATHIP OBOOM, ²PATTANAN WONGWITCHAYUT

Received: July 2, 2021

Revised: August 25, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิก กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดฤกษ์ทรายสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร จำนวนทั้งสิ้น 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วยกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย แบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย แบบสัมภาษณ์การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย คะแนนเฉลี่ยของการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 17.48 คะแนน และหลังการทดลองเท่ากับ 34.82 คะแนน การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยหลังการทดลองรายด้าน ทุกด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น โดยด้านที่เพิ่มมากที่สุด คือ ด้านการจัดกลุ่ม คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.52 รองลงมาด้านการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.47 และด้านที่คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ ด้านการเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.04 และผลจากสังเกตพฤติกรรม

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รองศาสตราจารย์, โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า กิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของ
เด็กปฐมวัยสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่ได้จากนิทานไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ: นิทาน, ผังกราฟิก, การคิดวิเคราะห์, เด็กปฐมวัย

Abstract

This research had a The purpose of this research was to compare analytical thinking of preschool children before and after using storybook and graphic organizers. The samples were 23 early childhood children in year 2 kindergarten at Watruengkraisamukkee School, Kamphaeng Phet province, during semester 2, academic year 2018. Research instruments to storybook and graphic organizers activity. Analytical thinking test for preschool children Behavioral behavioral observation test for preschool children Analytical thinking test for preschool children. The data were analyzed statistically by Mean, Standard Deviation, and content analysis.

The study indicated that the analytical thinking to promote early childhood children's using storybook and graphic organizers had mean scores as analytical thinking with pre-/post-experiment at 17.48/34.82 Analytical thinking for preschool children after each aspect of the experiment Every aspect has an increased average score. With the most added aspect being the grouping The average score increased by 4.52, followed by the relationship links. The average score increased by 4.47 and the least increased aspect was the comparison. The average score increased to 4.04 and The result of observing behavior The results of the interview revealed that the activity of using fairy tales with graphic charts on early thinking of young children can connect the story of the story from the story to practice in daily life.

Keywords: storybook, graphic organizers, analytical thinking, early childhood children

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนวัดฤกษ์สาหร่ายสามัคคี เป็นโรงเรียนขนาดเล็กเปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล – ระดับประถมศึกษา อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งอยู่ในอำเภอคลองขลุง ตำบลวังยาง จังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2562 มีบุคลากรจำนวนทั้งสิ้น 6 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 4 คน และพนักงานราชการ จำนวน 1 คน มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 69 คน ระดับชั้นปฐมวัย มี 3 ห้องเรียน จำนวน 23 คน ระดับประถมศึกษา มี 6 ห้องเรียน จำนวน 46 คน

ในปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยและโรงเรียนวัดฤกษ์สาหร่ายสามัคคีได้ดำเนินการจัดประสบการณ์แบบคละชั้นในระดับปฐมวัยเพื่อส่งเสริมการเป็นผู้นำของเด็กปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัยมีความสามารถในการจัดประสบการณ์อยู่ในระดับ ดีมาก ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความพึงพอใจกับผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับ มาก เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบคละชั้นเรียน มีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ ดี ในปีการศึกษา 2562 ทางผู้วิจัยได้ติดตามผลการดำเนินงานต่อ พบว่า เด็กปฐมวัยยังขาดทักษะในเรื่องของการอ่าน เขียน และการคิดวิเคราะห์ ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงได้ทำการออกแบบการจัดประสบการณ์ โดยใช้นิทานเนื่องจากนิทานตอบสนองความต้องการของเด็กที่แฝงอยู่ คือ เด็กต้องการความรัก ต้องการให้คนอื่นสนใจ ต้องการให้ความรักคนอื่น ต้องการเล่น ต้องการกิน ต้องการสิ่งพิเศษ ต้องการความสวยงาม ต้องการสิ่งกลับ ต้องการความขบขัน (ปริดา ปัญญาจันทร์, 2537) ซึ่งทุกอย่างล้วนมีอยู่ในนิทาน ครูใช้จัดประสบการณ์ในชั้นเรียนโดยปกติและเพิ่มองค์ความรู้ใหม่เรื่องผังกราฟิกให้แก่ครูเพื่อใช้ควบคู่กับนิทานในการเนื้อด้วยผังกราฟิกเป็นเครื่องมือนำเสนอข้อมูลที่เป็นรูปธรรมในลักษณะของแผนภาพที่แสดงให้เห็นถึงความคิดรวบยอด ความเป็นหมวดหมู่ ความสัมพันธ์ และความเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล ฯลฯ (วนนาท รักสกุลไทย, 2561) จึงถือเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมในการนำมาใช้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิก

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กปฐมวัยที่มี
คุณลักษณะไม่เป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนดไว้

กลุ่มเป้าหมาย

เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 จำนวน 23 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียน
วัดฤกษ์ราษฎร์ อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

1.1 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่โรงเรียนต้องการพัฒนาคุณลักษณะของเด็ก
ปฐมวัย และออกแบบกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย
ประกอบไปด้วย 4กิจกรรมย่อย คือ ภาพเล่าเรื่อง อ่านตามอ่านได้ ลองคิดดูมีอะไรซ่อนอยู่นะ ชิ้นงาน
ของฉันทัน

1.2 นำกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็ก
ปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ตลอดจน
ข้อบกพร่องอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

2. แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 ศึกษาเอกสารการสร้างแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย และ
สร้างแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 40 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน โดยแบ่งเป็น 4
ด้าน คือ ด้านการจำแนกแยกแยะ 10 ข้อ ด้านการเปรียบเทียบ 10 ข้อ ด้านการจัดกลุ่ม 10 ข้อ และ
ด้านการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ 10 ข้อ

2.2 นำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการสังเกตพฤติกรรม เพื่อ
พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการสังเกตพฤติกรรม ตลอดจน
ข้อบกพร่องอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

3. แบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

3.1 ศึกษาเอกสารการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็ก
ปฐมวัยจาก คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) และการวัดและประเมินผลแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย (สิริมา
ภิญโญนันตพงษ์, 2553)

3.2 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตลอดจนข้อบกพร่องอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

4. แบบสัมภาษณ์การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

4.1 ศึกษาเอกสารการสร้างแบบสัมภาษณ์การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยจากคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) และการวัดและประเมินผลแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์, 2553)

4.2 นำแบบสัมภาษณ์การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตลอดจนข้อบกพร่องอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้จริง

ประชากร

เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 2 จำนวน 23 คน

แหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล

โรงเรียนวัดฤกษ์ห้วยสามัคคี อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

แบบสัมภาษณ์การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

การหาคุณภาพ

การหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Item Objective congruence Index) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผลคะแนนจากแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย
2. ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย
3. ข้อมูลจากสัมภาษณ์การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยแยกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลจากสัมภาษณ์การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมนิทานประกอบผังกราฟิกก่อนและหลังการทดลองรวม (N = 23 คน)

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนรวม	μ	S.D.
ก่อนการทดลอง	40	17.48	1.30
หลังการทดลอง	40	34.82	0.72

จากตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยของการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนการทดลองเท่ากับ 17.48 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.30 และหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.82 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่า การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 17.34 คะแนน

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมนิทานประกอบผังกราฟิกก่อนและหลังการทดลองรายด้าน

สรุปผลการคิดวิเคราะห์ ของเด็กปฐมวัย	ก่อน		หลัง	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การจำแนกแยกแยะ (10)	4.65	1.58	8.96	0.82
2. การเปรียบเทียบ (10)	4.87	1.60	8.91	0.73

3. การจัดกลุ่ม (10)	4.00	0.74	8.52	0.67
4. การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (10)	3.96	0.82	8.43	0.51
รวม (40)	17.48	1.30	34.82	0.72

จากตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยรายด้านก่อนการทดลองพบว่า ด้านการจำแนกแยกแยะ มีคะแนนเฉลี่ย 4.65 ด้านการเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ย 4.87 ด้านการจัดกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ย 4.00 และด้านการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ มีคะแนนเฉลี่ย 3.96 หลังการทดลองพบว่า ด้านการจำแนกแยกแยะ มีคะแนนเฉลี่ย 8.96 ด้านการเปรียบเทียบ มีคะแนนเฉลี่ย 8.91 ด้านการจัดกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ย 8.52 และด้านการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ มีคะแนนเฉลี่ย 8.43

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่า การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยหลังการทดลองรายด้าน ทุกด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น โดยด้านที่เพิ่มมากที่สุด คือ ด้านการจัดกลุ่ม คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.52 รองลงมาด้านการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.47 และด้านที่คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ ด้านการเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.04

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

ผลการสังเกตพฤติกรรม พบว่า ในสัปดาห์แรกของการทดลองเด็กปฐมวัยบอกชื่อและเปรียบเทียบสิ่งต่างๆที่อยู่ในหนังสือนิทานได้ เช่น ไดโนเสาร์ ชื่อ หงูหนิง มินิฮัสซึฮาย ไดโนเสาร์ ชื่อ บิ๊กซ่า มินิฮัสซึโมโห ไดโนเสาร์ตัวพ่อ และแม่ ตัวใหญ่กว่าตัวลูก สีของไดโนเสาร์แต่ละตัวไม่เหมือนกัน และเมื่อสัปดาห์สุดท้ายของการทดลองเด็กปฐมวัยบอกชื่อและรายละเอียดรวมถึงการจัดกลุ่มและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของตัวละครและเนื้อเรื่องได้ เช่น ไดโนเสาร์ ชื่อ เป็ปปา ปันธุ์เทอรานดอน เหมือน ไดโนเสาร์ ชื่อ แก้วแห้ว พันธุ์อาร์คิออฟเทอริก มีปีกบินได้ เป็นต้น และเด็กปฐมวัยวาดผังกราฟิก เช่น ผังใยแมงมุม ผังเรียงลำดับและวงจรในชิ้นงานของตนเอง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลจากสัมภาษณ์การคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

ผลการสัมภาษณ์ครูปฐมวัย พบว่า การใช้กิจกรรมนิทานประกอบผังกราฟิกช่วยให้เด็กปฐมวัยจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดีขึ้น สามารถจำแนก เปรียบเทียบ จัดกลุ่มตัวละครและคำต่าง ๆ ในนิทานได้ และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่ได้อ่านนิทานไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น จากนิทานเรื่อง เป็ปปาไม่มีระเบียบ เด็กปฐมวัยเก็บของตนเองและของเล่นเข้าที่โดยที่ครูไม่ต้องคอยกระตุ้นเช่นเดิม จากเรื่องก๊อบแก้มอมแมม เด็กปฐมวัยรักษาความสะอาดของร่างกายเพิ่มขึ้น เช่น การล้างมือ และมีการใช้ผังกราฟิกในชิ้นงานของตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลของการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยของการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนการทดลองเท่ากับ 17.48 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.30 และหลังการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.82 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 ซึ่งการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิก มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 17.34 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมิวิภา วิบูลชาติ (2560) เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมมีคะแนนการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์โครงสร้าง หลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ ทิพา มีสาวงษ์ (2554) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด กิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้คำถามมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และเมื่อดูการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย หลังการทดลองรายด้าน ทุกด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น โดยด้านที่เพิ่มมากที่สุด คือ ด้านการจัดกลุ่ม คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.52 รองลงมาด้านการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.47 และด้านที่คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ ด้านการเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.04 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัตน์ ศิริมาลกุล (2557) เด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้แผนผังมโนทัศน์ระดับความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมและรายด้านมีค่าสูง กว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบการใช้แผนผังมโนทัศน์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. ควรเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้ทำกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น ให้เด็กได้มีโอกาสนำหนังสือนิทานที่ตนเองสนใจมาใช้ในการจัดกิจกรรม

2. ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเขียนบนกระดานหรือบนกระดานเป็นการเขียนบนกระดาษ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการใช้นิทานประกอบผังกราฟิกที่มีผลต่อพัฒนาการด้านอื่นๆของเด็กปฐมวัย

2. ควรเลือกใช้หนังสือนิทานที่ตรงกับหน่วยการเรียนรู้ประจำสัปดาห์หรือการสร้างหนังสือนิทานขึ้นเอง

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ศิริมาลกุล และสิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2557). “ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้แผนผังมโนทัศน์” ใน **วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต**. ปีที่ 10 (2), หน้า 321-328.
- ปรีดา ปัญญาจันทร์ และชีวัน วิสาสะ. (2537). **เล่านิทานอย่างไรให้สนุก**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวเพื่อนเด็ก.
- พรณทิพา มีสาวงษ์. (2554). **ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้คำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณาท รักสกุลไทย และคณะ. (2561). **การใช้ผังกราฟฟิก (Graphic Organizer) เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ แอปป์ เลิร์นนิ่ง.
- วิมวิภา วิบูลชาติ และปิยะนันท์ หิรัญย์โลทร. (2560). “ผลของการจัดกิจกรรมการใช้คำถามประกอบผังกราฟฟิกที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย” ใน **วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์**. ปีที่ 32 (2), หน้า 104-109.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2553). **การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ดอกหญ้าวิชาการ จำกัด.

**การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ
โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร**
¹ณัฐพล แซ่ลี, ¹พลอย แซ่มา, ²ธีรวิทย์ ไพรมหานิยม

**DEVELOPMENT OF ENGLISH READING FOR MAIN IDEAS BY USING
TEACHING MATERIALS ON HELLO KITTY FOR GRADE 8 STUDENTS
AT NABOKHAM WITTAYAKHOM SCHOOL, KAMPHAENGPHET PROVINCE**

¹NATTAPON SAELEE, ¹PLOY SAEMA, ²THIRAWIT PRAIMAHANIYOM

RECEIVED: JULY 2, 2021

REVISED: AUGUST 25, 2021

ACCEPTED: NOVEMBER 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty โดยมีนักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีทักษะการอ่านผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 80 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 27 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ และ 3. แบบแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty คิดเป็นร้อยละ 91.07 และนักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 88.88 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80/80

¹ครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²อาจารย์ที่ปรึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$)

คำสำคัญ : ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ, การอ่านเพื่อจับใจความ

Abstract

This study aimed 1) To investigate English reading for main ideas achievement by using teaching materials on Hello Kitty. The students had the achievement score 80% and passed the criterion which expected 80% and 2) To explore students' attitude towards English reading for main ideas by using teaching materials on Hello Kitty. The subjects were 27 students of Grade 8, class 1 who were studying in additional English courses, Nabokham Wittayakhom School, academic year 2019 through purposive sampling. The research instruments were 1) lesson plan, 2) English reading for main ideas achievement test, and 3) students' attitude form. Percentage, Mean and Standard Deviation (S.D.) were used for data analysis. The findings showed that:

1. Students who were taught by English reading for main ideas using teaching material on Hello Kitty had a mean reading achievement score of 91.07% and 88.88% of the students passed the criterion which was higher than the expected criterion 80/80.

2. Students' attitude towards English-speaking skill by employing role-playing, in overall it was at a high level ($\bar{X}=4.38$).

Keywords : English reading skill, Reading for main ideas

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูล ข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ซึ่งมีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็ว บุคคลในสังคมต้องติดต่อ พบปะเพื่อดำเนินกิจกรรมทั้งสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการสื่อสารความรู้สึนึกคิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันและกันในการศึกษา หาข้อมูล ความรู้ และถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ แก่กัน (กรมวิชาการ, 2542) ภาษาอังกฤษเป็น

ภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์หรือโลกที่ไร้พรมแดน ทุก ๆ วันจะมีข้อมูล สารสนเทศจำนวนมากมายมมหาศาลที่เป็นภาษาอังกฤษส่งผ่านไปทั่วโลก ประเทศไทยมีความตระหนักในความสำคัญและความจำเป็นของภาษาอังกฤษ จึงกำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานถึงการศึกษาขั้นอุดมศึกษา

จากความสำคัญของภาษาอังกฤษดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อใช้ในการสื่อสารแสวงหาความรู้ ซึ่งทักษะพื้นฐานที่สำคัญและมีประโยชน์มากคือ ทักษะการอ่าน เพราะในชีวิตประจำวันนั้นผู้เรียนโดยเฉพาะในประเทศไทยมีโอกาสใช้ทักษะอื่นน้อย ดังนั้นการเน้นทักษะการอ่านเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสูง (กาญจนา จันทะดวง, 2542) นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านจะได้เปรียบที่จะไปสู่สังคมที่กว้างทำให้ทราบแนวคิดและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้เท่าทันเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมได้ดี บางคนเชื่อว่าคนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ อาจจะต้องพบกับความล้มเหลวในชีวิตการทำงานหรือการศึกษาเล่าเรียนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และคนที่มีความสามารถในการอ่านสูงเท่า่นั้นก็จะพบกับความสำเร็จและความก้าวหน้าเหมือนคนอื่น ๆ (สมุทฺร เชนเชาวนิช, 2545)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของผู้รายงานพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจเรียน ครูขาดสื่อและนวัตกรรมที่น่าสนใจในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งเนื้อหาที่เรียนเป็นสิ่งที่ไกลตัวนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียนตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา, 2554) ซึ่งทักษะอ่านก็เป็นทักษะหนึ่งที่ถูกประเมินในครั้งนี้อย่างยิ่ง พบว่านักเรียนอ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ จับใจความที่สำคัญไม่ได้จึงเกิดความเบื่อหน่ายไม่ยอมอ่าน สาเหตุหนึ่งที่เกิดปัญหาในการอ่าน คือผู้เรียนมีความรู้เรื่องคำศัพท์น้อย และมุ่งที่ความหมายของศัพท์แต่ละตัวมากเกินไปขาดทักษะการเดาความหมายจากบริบท มีปัญหาเรื่องโครงสร้างทางภาษา ไม่เข้าใจไวยากรณ์ได้ครบถ้วน นอกจากสภาพปัญหาดังกล่าวแล้ว ตัวครูก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง ที่สำคัญที่ทำให้การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ ครูมักสอนทักษะการอ่านโดยวิธีการสอนแบบเดิมหรือใช้สื่อและวิธีสอนที่ไม่เหมาะสม เช่น ให้ผู้เรียนผลัดกันอ่านเนื้อเรื่อง ทีละประโยคหรืออ่านพร้อมกันทั้งชั้น ทำให้นักเรียนไม่สนใจอ่าน (กาญจนา จันทะดวง, 2542) ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องหากวิธีหรือเทคนิคที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน ทั้งผู้เขียนและผู้อ่านโดยสนองต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ครูผู้สอน จึงมีความจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการ

สอนให้เหมาะสม ด้วยเหตุนี้ผู้รายงานจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าถึงความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเอาสื่อและนวัตกรรมในการสอนอ่านที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้และช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น คือ เอกสารประกอบการเรียน ซึ่งเอกสารประกอบการเรียนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาครอบคลุมครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และจะเป็นตัวกลางที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามความต้องการต่อไป นอกจากนี้เอกสารประกอบ การเรียนยังประกอบด้วยจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนั้นการผลิตเอกสารประกอบการเรียนจึงทำได้ ในหลายรูปแบบตามความเหมาะสมของเนื้อหาและกิจกรรมในแต่ละวิชาซึ่งอาจรวมถึงบทเรียนสำเร็จรูป ใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดในลักษณะต่าง ๆ ด้วย

จากความสำคัญดังกล่าวผู้รายงานในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความต้องการที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระ จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาและความต้องการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนให้เหมาะสมกับสภาพสังคม สภาพ ของโรงเรียน และสภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของผู้เรียนและเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนอันจะส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองและเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้วิจัยต้องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะเอกสารประกอบการเรียนเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติม หรือเสริมสำหรับให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty โดยมีนักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีทักษะการอ่านผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 80
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาจากเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty ซึ่งเป็นรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ตามหลักสูตรของโรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม พุทธศักราช 2562 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 5 ชั่วโมง ประกอบด้วย 1) Comprehension 2) Practice 3) Subject 4) Verb และ 5) Object

ด้านตัวแปร - ตัวแปรต้น คือ การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty

- ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและความคิดเห็นของนักเรียน

ระยะเวลาในทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบเรียน คาบเรียนละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 5 คาบเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 91 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่ โรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 27 คนโดยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการสอนเรื่อง Hello Kitty
2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ
3. แบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการสอนเรื่อง Hello Kitty เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาจากเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty ตามหลักสูตรของโรงเรียนนาบ่อคำวิทยาคม พุทธศักราช 2562 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 5 ชั่วโมง ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (IOC) พบว่า มีค่าอยู่ที่ 1.00 ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน แล้ว

นำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.65

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นแบบทดสอบด้านความสามารถในการอ่าน จำนวน 40 ข้อ และเป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า 4 ระดับคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ปรับปรุง (1-8 คะแนน) 2) พอใช้ (9-16 คะแนน) 3) ปานกลาง (17-24 คะแนน) 4) ดี (25-32 คะแนน) และ 5) ดีมาก (33-40 คะแนน) ใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (IOC) พบว่า มีค่าอยู่ที่ 1.00 ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75

3. แบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty โดยครอบคลุมนิยามความคิดเห็น จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าอยู่ที่ 1.00 จากนั้นได้ปรับปรุงแก้ไขทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำเอกสารประกอบการเรียนเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty ของโรงเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียน และได้ดำเนินการสอนด้วยตนเองโดยทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงจุดประสงค์ของการเรียน วิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียน

2. จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนก่อนจะดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำผลที่ได้เปรียบเทียบกับหลังเรียน

3. ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามเนื้อหาวิชาและระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละเรื่อง จำนวน 5 หน่วย (5 ชั่วโมง/คาบ)

4. จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพื่อนำผลที่ได้เปรียบเทียบกับก่อนเรียนและให้ทำแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ

5. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและสรุปผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty แสดงได้ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ร้อยละทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ (n =27)

จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	คิดเป็น ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	จำนวนนักเรียน ที่ผ่านเกณฑ์	คิดเป็น ร้อยละ
27	40	91.07	36.43	2.57	24	88.88

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty เฉลี่ย 36.43 คิดเป็นร้อยละ 91.07 และนักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 88.88 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนจำนวนอย่างน้อย ร้อยละ 80 มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 80

2. ผลแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty สรุปได้ดังตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	ความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. เนื้อหาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้	4.52	0.70	มากที่สุด
2. ภาษาที่ใช้สามารถทำความเข้าใจง่าย	4.11	0.58	มาก
3. เนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนมีคุณค่าควรแก่การเรียนรู้	4.37	0.79	มาก
4. รูปเล่มของเอกสารประกอบการเรียนมีความน่าสนใจ	4.37	0.74	มาก
5. เนื้อหาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้	4.52	0.70	มากที่สุด
6. ภาษาที่ใช้สามารถทำความเข้าใจง่าย	4.11	0.58	มาก
7. เนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนมีคุณค่าควรแก่การเรียนรู้	4.37	0.79	มาก

8. รูปเล่มของเอกสารประกอบการเรียนมีความน่าสนใจ	4.37	0.74	มาก
9. เอกสารประกอบการเรียนมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมชัดเจน	4.52	0.64	มากที่สุด
10. กิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจควรแก่การเรียนรู้	4.19	0.92	มาก
11. กิจกรรมส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.37	0.63	มาก
12. กิจกรรมในเอกสารประกอบการเรียนจัดได้เหมาะสมกับเวลา	4.41	0.69	มาก
13. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.37	0.97	มาก
14. นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน และเขียน	4.48	0.64	มาก
15. เอกสารประกอบการเรียนทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการเรียน	4.48	0.64	มาก
16. นักเรียนสามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ใน			
ชีวิตประจำวัน	4.52	0.64	มากที่สุด
17. เอกสารประกอบการเรียนทำให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น	4.37	0.69	มาก
18. เอกสารประกอบการเรียนทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น	4.33	0.68	มาก
19. เอกสารประกอบการเรียนทำให้นักเรียนมีทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน			
และเขียน มากขึ้น	4.33	0.88	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม (N=27)	4.38	0.36	มาก

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ
จับใจความสำคัญ เรื่อง Hello Kitty พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X}$ =4.38) ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ (S.D.=0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่
($\bar{X}$ =4.52) “มากที่สุด” ได้แก่ ข้อ 1. เนื้อหาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้ 9.เอกสารประกอบการ
เรียนมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมชัดเจน และ 16. นักเรียนสามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ให้เป็น
ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน รองลงมา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X}$ =4.48) ได้แก่ ข้อ 14. นักเรียน
ได้ฝึกทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน และเขียน และ 11. เอกสารประกอบการเรียนทำให้นักเรียนมี
ความสุขสนุกสนานกับการเรียน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2. ภาษาที่ใช้สามารถทำความเข้าใจง่าย ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X}$ =4.11)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้เอกสารประกอบการ
เรียนเรื่อง Hello Kitty ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความ
สำคัญ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty เฉลี่ย 36.43 คิดเป็นร้อยละ 91.07 และ

นักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนจำนวนอย่างน้อย ร้อยละ 80 มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ ผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty ที่นำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ มีรูปลักษณะน่าสนใจ เช่น ตัวอักษร สี รูปภาพ ข้อความ หรือ เนื้อหาที่ไม่ยาวจนเกินไป โดยลำดับจากง่ายไปหายาก ซึ่งสอดคล้องกับที่ อัญชลี เชยสะอาด (2556) กล่าวไว้ว่า เนื้อหาจากเอกสารจริงที่หลากหลายสามารถช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน การอ่านได้ดีและช่วย พัฒนาการอ่านของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เนื้อหาในเอกสารจริงดังกล่าวเป็นเรื่องใกล้ตัวและ นักเรียนสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty สามารถพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนได้มีเนื้อหาที่ใกล้ตัวนักเรียนซึ่งนักเรียนสามารถนำความรู้เดิมมาปรับใช้ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเพลินเพลิน สนุกสนาน มีความมั่นใจ และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ โคตรทอง (2557) ที่ทำการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline ได้พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทานอาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline มีค่าเท่ากับ 76.08/80.41 สำหรับ สยามรัฐ ลอยพิมาย และชัยวัฒน์ วารี (2557) ได้ศึกษาผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจพบว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.25/ 91.50 และ อำไพพรรณ สอนสอน (2559) ได้พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจพบว่า แบบฝึกมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีประสิทธิภาพ จะ 18.00 /76.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 77/77 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนยังมีนัยยะสำคัญทางสถิติ 0.5 นอกจากนี้ ศิริวรรณ พยาการ (2561) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Learning together (LT) เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความของนักเรียน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 มีนักเรียนไม่ผ่านจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 สรุปได้ว่า เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง Hello Kitty สามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญโดยใช้ให้กับนักเรียนได้

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง Hello Kitty การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ เรื่อง Hello Kitty พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาของเอกสารประกอบสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้ มีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมชัดเจน และนักเรียนสามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้นักเรียนคิดว่าเอกสารประกอบนี้ยังสามารถฝึกทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน และเขียนไปพร้อมกันด้วย ทำให้

นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการเรียน และภาษาที่ใช้สามารถทำความเข้าใจง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า นักเรียนมีความคิดเห็นด้วยที่จะใช้เอกสารประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. การนำเอกสารประกอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ เรื่อง Hello Kitty สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของเนื้อหาในเอกสารประกอบการเรียน ให้เข้าใจก่อนนำไปประยุกต์ใช้งานจริงและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้รายงานที่ได้ตั้งไว้
2. ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด
3. จัดทำศูนย์พัฒนาภาษาอังกฤษโดยจัดหาสื่อหรือกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกปฏิบัติตามความสนใจนอกเวลา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

นำเอกสารประกอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อจับใจความสำคัญ เรื่อง Hello Kitty สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปศึกษาทดลองใช้กับนักเรียนหลาย ๆ กลุ่ม เพื่อหาข้อสรุปผลการศึกษาที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ โคตรทอง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากนิทาน อาเซียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเป่า (สำราญไชยวิทยา) จ.ชัยภูมิ. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- กรมวิชาการ. (2542). การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านทักษะการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : กรมฯ.
- กาญจนา จันทะดวง. (2542). พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษ. สกลนคร: สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- จิตาภา ฉันทานนท์. (2541). การสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างความรู้. วารสารวิชาการ, 1(11) 52-59
- สยามรัฐ ลอยพิมาย และ ชัยวัฒน์ วารี. (2557). ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน อัสสัมชัญศึกษา. หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.

- สมุทร เซ็นเซาวิช. (2545). **เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ** (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). **การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึก**. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). **วิธีการสอนภาษาอังกฤษ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ.
- ศิริวรรณ พยาการ. (2561). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Learning Together (LT) เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. หลักสูตรวิทยาลัยครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- อำไพพรรณ สอนสอน. (2559). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3**. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
- Harris, A. J. and Sipay, E. D. (1979). **How to Teach Reading**. New York : Longman.

สภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

¹นงคราญ คำลอย, ²เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม

THE CONDITIONS AND DEVELOPMENT APPROACH FOR THE MANAGEMENT OF THE DISTRICT'S GOOD SCHOOL OF THE EXCELLENCE OF COMMUNITY SCHOOLS BAN NON SWANG, KUT KHAO PUN DISTRICT IN UBON RATCHATHANI PROVINCE

¹NONGKHRAN KHAMLOI, ²CHAROENWIT SOMPONGTHUM

Received: July 2, 2021

Revised: August 25, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1) สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$) 2) ได้แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี ทั้ง 7 ด้าน จำนวน 42 ประเด็น

คำสำคัญ : การบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ, โรงเรียนดีประจำตำบล

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

Abstract

This research aimed to study the condition and guidelines for developing good district school administration towards excellence.. The population in this study include administrator and teachers of 11. The research instruments used was 5-point rating scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.94. The researcher collects the information myself. Analyze data by computer used a program

The research findings were as follows:

1) The management of the district's good schools in total and each aspect were at high level. 2) Development approach for the management of the district's good school were development guidelines in seven areas, total 42 issues.

Keywords: School management excellence, The district's good school

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำนโยบายไปสู่ การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการทำการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นจริงในทางปฏิบัติสร้างโรงเรียนขึ้นดีเป็นต้นแบบของบูรณาการการปฏิรูปการศึกษา ส่งเสริมเด็กที่ขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาในระดับโรงเรียนที่ได้มาตรฐานใกล้เคียงบ้าน ระดมสรรพกำลังและทรัพยากรร่วมกันจัดการศึกษา โดยมีปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ กลยุทธ์ ภาพความสำเร็จของโครงการ โรงเรียนดีประจำตำบลเป็นโรงเรียนดีมีคุณภาพเป็นโรงเรียนที่สร้างโอกาสให้กับนักเรียนทุกคนให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละคนอย่างเต็มที่ และความสามารถที่เป็นหลักสำคัญของแต่ละคน คือความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะชีวิตเท่าทันต่อความก้าวหน้าทางสื่อเทคโนโลยีในสังคมฐานความรู้และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า83-90)

การบริหารความเป็นเลิศด้านการศึกษาของ Malcom Baldrige ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลกว่าเป็นแนวทางการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงสุด (มนัส บุญชม, 2555) นำมาเพื่อยกระดับความสามารถในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เกณฑ์ความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษาได้มาจากหลักการและแนวคิดของการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ การวางแผนกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ขององค์กร การให้ความสำคัญต่อบุคลากร การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง การ

รับผิดชอบต่อสาธารณะ การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ เพื่อสร้างเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานและการให้ข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี มีโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล มีจำนวนทั้งสิ้น 210 โรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 100-103) โรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง เป็นหนึ่งโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนดีประจำตำบล ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ในเครือข่ายเดียวกันก็เป็นส่วนหนึ่งที่ดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล และผู้วิจัยได้ศึกษาความเป็นมาและปัญหาจากหนังสือ วารสาร เอกสาร ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จากสภาพดังกล่าวจึงจำเป็นต้องศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลให้พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนดีประจำตำบลให้มีความเข้มแข็งและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติรวมทั้งเป็นแนวทางในการดำเนินงานปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์กับผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาหรือทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา The Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ประกอบด้วยเนื้อหา 7 ด้าน คือ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน 6) การมุ่งเน้นการดำเนินการ 7) ผลลัพธ์

ด้านตัวแปร

ตัวแปรในการวิจัย

1. สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

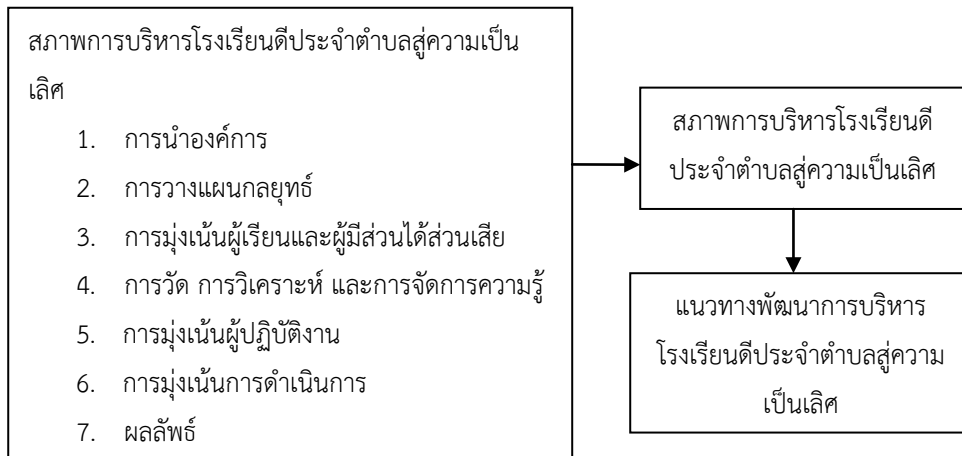

2. แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ

ด้านระยะเวลา

ช่วงเวลาในการทำวิจัยระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ.2563 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 11 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ประยุกต์จากแบบสอบถามของ จิรนนท์ วงศ์สุวรรณ (จิรนนท์ วงศ์สุวรรณ, 2558) แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

2.1 สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ (Rating scale)

2.2 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศเป็นคำถามปลายเปิด (Open – end)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี และแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและรับแบบสอบถามกลับคืน
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

- 1) วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) วิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง ในอำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และนำผลการวิเคราะห์ มาแปลความหมายค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้ประยุกต์ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 135) ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00) ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49) ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49) ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49) ระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49)
- 3) สรุปประเด็นปัญหาและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 63.64 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 36.36 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด ร้อยละ 72.73 รองลงมาคือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 27.27 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 54.56 รองลงมา 1-5 ปี 36.36 และ 6-10 ปี ร้อยละ 9.08
2. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง ในอำเภอ กุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามรายด้าน ดังตาราง ที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภออุตุขาวปูนจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามรายด้าน

ด้านที่	รายการ	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1	การนำองค์การ	3.72	0.14	มาก	6
2	การวางแผนกลยุทธ์	3.80	0.07	มาก	5
3	การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.88	0.04	มาก	4
4	การวัด การวิเคราะห์ การจัดการความรู้	4.17	0.16	มาก	1
5	การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน	4.17	0.11	มาก	1
6	การมุ่งเน้นการดำเนินการ	4.14	0.07	มาก	2
7	ผลลัพธ์	4.00	0.06	มาก	3
	เฉลี่ย	3.98	0.19	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภออุตุขาวปูน จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามรายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อันดับที่ 1 คือด้านการนำองค์การ อันดับที่ 2 คือ ด้านการวางแผน กลยุทธ์ อันดับที่ 3 คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันดับที่ 4 ด้านผลลัพธ์ อันดับที่ 5 ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ อันดับที่ 6 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน

3. สรุปประเด็นปัญหาและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศ ในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการนำองค์การ มี 8 ประเด็น 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มี 8 ประเด็น 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มี 4 ประเด็น 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มี 5 ประเด็น 5) ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน มี 4 ประเด็น 6) ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ มี 4 ประเด็น และ 7) ด้านผลลัพธ์ มี 9 ประเด็น

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภออุตุขาวปูน จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.98$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อันดับที่ 1 คือด้านการนำองค์การ ($\mu=3.72$) อันดับที่ 2 คือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\mu=3.80$) อันดับที่ 3 คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

($\mu=3.88$) และด้านผลลัพธ์($\mu=4.00$) ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ ($\mu=4.14$) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($\mu=4.17$) และด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน ($\mu=4.17$) ตามลำดับ

2. แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบล วิเคราะห์จากแบบสอบถาม ได้ดังนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอแต่ละ 3 ประเด็นดังนี้

1. ด้านการนำองค์การ 1) ควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นซักถามข้อสงสัย 2) ควรรับฟังเหตุผลและเมื่อเกิดปัญหาต้องหาข้อสรุปที่เป็นกลาง 3) ผู้บริหารควรทบทวนคำสั่งแต่งตั้งหน้าที่ครูและบุคลากรให้มีความชัดเจนมากขึ้น

2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 1) ควรทำการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน รับฟังเหตุผลและความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน 2) ควรปรับปรุงและทบทวนแผนกลยุทธ์ให้มีความแน่นอนโดยปรับให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ 3) ควรวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาว 3-5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 1) ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ควรประเมินความพึงพอใจทุกปีการศึกษา 3) ควรประเมินความต้องการ สภาพปัญหาของชุมชน สรุปบันทึกนำผลมาวิเคราะห์และนำไปทบทวนพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของชุมชน

4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 1) ควรพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนให้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนเป็นปัจจุบันและเข้าถึงได้ง่าย 2) ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้มีความหลากหลาย 3) ควรจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน มี 4 ประเด็น ควรดำเนินการดังนี้ 1) ควรสอบถามและตรวจความถนัด ความสามารถของครูและบุคลากรก่อนมอบหมายงาน 2) ควรจัดทำแผนการพัฒนาครูในระยะสั้นและระยะยาว 3) ควรวางแผนการวิเคราะห์อัตรากำลังคนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

6. ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ 1) ควรกำหนดการออกแบบงาน เป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน 2) ควรวางแผนงานให้ชัดเจน จัดทำปฏิทิน ปฏิบัติงานประจำปี 3) ควรมีการกำกับ ดูแลและติดตามการปฏิบัติงานโดยผู้บริหารหรือหัวหน้างานเป็นระยะ

7. ด้านการมุ่งเน้นผลลัพธ์ 1) ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 2) ควรมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละภาคเรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ 3) ควรพยายามยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เทียบเคียงกับโรงเรียนเอกชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสวาง อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี สามารถอภิปรายตามรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการนำองค์การจากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจโดยการมอบหมายภาระหน้าที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมเท่าเทียมกันอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการวางแผนในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียน ขาดการกระจายอำนาจภายในกลุ่มงาน ทำให้ความเข้าใจต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมายไม่ชัดเจน และไม่มีคำสั่งชี้แจงภาระงาน หรือแนวทางปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทำให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจไม่ตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอนงค์ พิขสิทธิ์ (อนงค์ พิขสิทธิ์, 2553) พบว่า สภาพการบริหารโดยทั่วไปของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีระดับผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหา คือ ไม่มีการประชุมวางแผนในการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการดำเนินงานไม่เป็นระบบ ขาดการประสานงานในสายงานและขาดการกระจายอำนาจสู่หัวหน้างาน

1.2 ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ตอบสนองความท้าทาย โอกาส และความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดการสำรวจข้อมูล สารสนเทศในการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการวางแผนเพื่อวิเคราะห์หาข้อมูล จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค ขาดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ระยะยาว 3-5 ปี แผนปฏิบัติการประจำปี และขาดการติดตามประเมินผล ตรวจสอบผลการดำเนินงานจากภายใน และภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุพัตรา เทศเสนาะ (สุพัตรา เทศเสนาะ, 2552) พบว่า มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหา คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงทำให้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

1.3 ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนอยู่เสมออยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดคณะกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขาดโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาร่วมกับผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการ

สถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้เกิดความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนวิภา พวงลำเจียก (มนวิภา พวงลำเจียก, 2556) พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง เปิดโอกาส ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนส่งเสริมให้ครูศึกษารูปแบบและวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของครู โดยโรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน คือความพึงพอใจของผู้ปกครองและนักเรียน มีการวางแผนการให้บริการนักเรียนและผู้ปกครอง โดยคำนึงถึงความต้องการของบุคคลและยึดถือความเป็นเลิศเป็นเป้าหมายหลัก เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนเกิดความพึงพอใจและประทับใจในการบริการของโรงเรียนเพื่อนำผลสัมฤทธิ์ด้านต่างๆ ของนักเรียนมาปรับปรุง พัฒนาเป็นที่พอใจของผู้ปกครองและนักเรียน

1.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ จากผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาด การแต่งตั้ง คณะกรรมการรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศอย่างชัดเจน ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานศึกษา ขาดการประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศเทคโนโลยี ไม่สะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล และขาดการ ประเมินระบบสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพิศ สุตรเลข (สุพิศ สุตรเลข, 2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำธรรมนูญในโรงเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนไม่เป็นปัจจุบัน จึงควรมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัยและพร้อมใช้งาน

1.5 ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการยกย่องชมเชยครูอยู่เสมออยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการแต่งตั้ง คณะกรรมการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนขาดการประเมินผล การปฏิบัติงานตามเกณฑ์อย่างโปร่งใสและยุติธรรม และขาดการนำผลการประเมินไปประกอบในการ พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การให้รางวัลสูงใจ หรือการยกย่องชมเชย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุตินันท์ พกานวน (ชุตินันท์ พกานวน, 2556) พบว่า ปัญหาด้านการติดตามและควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหา คือ บุคลากรไม่ได้รับการแต่งตั้งในการดำเนินงาน อย่างเป็นทางการ ไม่ สร้างแรงจูงใจ ขาดการยกย่องชมเชย ขาดการสร้างขวัญและกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านการมุ่งเน้นการดำเนินการ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำคู่มือ กำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้านทั้งนี้ อาจเป็นเพราะขาดการศึกษาและทำความเข้าใจในข้อมูลปัจจุบัน ขององค์กรเกี่ยวกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์การบริหารงาน ขาดการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู บุคลากรทางการ

ศึกษา ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมรรถนะการทำงานของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้อง ผลงานวิจัยของชุดินันท์ พกานวน (ชุดินันท์ พกานวน, 2556) พบว่า การกำหนดนโยบายในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีประเด็นที่เป็นปัญหา คือ งบประมาณและเวลาไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ไม่ตระหนักต่อการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานไม่ได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายของการดำเนินงาน กิจกรรม ไม่สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของการดำเนินงาน กำหนดนโยบายในการดำเนินงานไม่ชัดเจน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในการดำเนินงาน

1.7 ด้านผลลัพธ์ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนดำเนินการตามแผนที่ได้ครบถ้วน การได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างในการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในระดับต่ำสุดของด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดการวางแผนในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ดี ไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมิน ขาดการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธวัชชัย บำรุงยศ (ธวัชชัย บำรุงยศ, 2550, หน้า80-89) พบว่า โรงเรียนทุกแห่งมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ที่ต้องปฏิบัติทั้ง 3 ด้าน คือ การศึกษา สภาพแวดล้อมขององค์กร การจัดวางทิศทางขององค์กร และการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ส่วน ประเด็นปัญหาที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา

2. แนวทางพัฒนาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอภูซำปูน จังหวัดอุบลราชธานี จากการตอบแบบสอบถามพบว่า

1. ด้านการนำองค์การ มีแนวทางดังนี้ ควรผู้บริหารทบทวนคำสั่งแต่งตั้งหน้าที่ของครูและบุคลากรให้มีความชัดเจนมากขึ้น ควรกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ควรกำหนดให้มีการกระจายอำนาจภายในกลุ่มงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพุทธรักษา พุทธรักษา และ ภารดี อนันต์นาวี (พุทธรักษา พุทธรักษา และภารดี อนันต์นาวี, 2557, หน้า 138-149) พบว่า ผู้บริหารใช้การสื่อสารเพื่อชี้แจง ตรวจสอบ และย้ำเตือนความจำผ่านสื่อต่าง ๆ มีโครงสร้างและกระบวนการสื่อสารภายในโรงเรียน ในลักษณะของการสื่อสารแบบบนลงล่าง จากฝ่ายบริหาร ลงมาสู่ฝ่ายปฏิบัติงาน

2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีแนวทางดังนี้ ควรจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ที่มาจากครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกาญจนา ศิริวงศ์ (กาญจนา ศิริวงศ์, 2552) พบว่า มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยเริ่มจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการกำหนดทิศทางของโรงเรียนโดยการศึกษาผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยของนักเรียนแล้วนำมากำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของวัตถุประสงค์ของแผนกลยุทธ์และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินแผนกลยุทธ์

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแนวทางดังนี้ ควรทำการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน รับฟังเหตุผลและความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่ง

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของแววนนตร์ พิพัฒน์ประดิษฐ์ (แววนนตร์ พิพัฒน์ประดิษฐ์, 2548) รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีดังนี้ คือ ต้องมีการประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน การวางแผน การสร้างเครือข่ายให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จัดระดมทรัพยากรจัดการแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ส่งเสริมการผลิตสื่อจัดการอบรมเพื่อพัฒนาตน การใช้เทคโนโลยี การประชาสัมพันธ์โรงเรียน สำรวจความต้องการของชุมชนทุกปี การกำกับติดตาม ประเมินผลและสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีแนวทางดังนี้ ควรพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนให้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนเป็นปัจจุบันและเข้าถึงได้ง่าย ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการรับผิดชอบข้อมูลระบบสารสนเทศอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้อง กับผลงานวิจัยของปัญญา เทียบสูงเนิน (ปัญญา เทียบสูงเนิน, 2552) พบว่าแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการ สารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษา คือ จัดงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ เลือกใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ ทำความเข้าใจให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของข้อมูล จัดแสดงข้อมูลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและที่ต้องการใช้เพิ่ม และมีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศตรวจสอบ

5. ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน มีแนวทางดังนี้ ควรสอบถามและตรวจความถนัดความสามารถของครูและบุคลากรก่อนมอบหมายงาน ควรจัดทำแผนการพัฒนาคูในระยสั้นและระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุกุลนา ใจภูมิภักดิ์ (สุกุลนา ใจภูมิภักดิ์, 2557) พบว่าด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ผู้บริหารควรมีการวางแผนการปรับ เงินเดือนให้สอดคล้องกับแผนงาน และนโยบายที่รัฐกำหนด และพิจารณาขึ้นเงินเดือน ด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ควรมองด้านอายุงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานด้วย รวมถึงการให้เพิ่มค่าตอบแทนพิเศษ เพื่อเป็นการเสริมขวัญกำลังใจให้กับคนทางานมีการตั้ง คณะกรรมการประเมินผลการปรับเงินเดือน สำรวจความพึงพอใจในการพิจารณาความดีความชอบ ให้กับคนทางานทุกระดับ

6. ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการมีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารควรวางแผนงานให้ชัดเจน จัดทำปฏิทิน ปฏิบัติงานประจำปีวิเคราะห์สมรรถนะในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพัตรา เทศเสนาะ (สุพัตรา เทศเสนาะ, 2552) พบว่า มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษามีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญที่สุด คือ สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษาและจัดทำแผนคุณภาพการศึกษา โดยจัดประชุมชี้แจงบทบาท หน้าที่และความ รับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหาร ร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

7. ด้านผลลัพธ์ มีแนวทางดังนี้ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ หลากหลาย กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจตนา เมืองมูล (เจตนา เมืองมูล, 2551) พบว่า ด้านการดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติ 3 ข้อ คือ การบำรุง ดูแล และพัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพสะอาด ร่มรื่น สวยงาม มั่นคง ปลอดภัย และมีการติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง เพื่อพัฒนาให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการนำองค์การ มีระดับต่ำสุดดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการแก้ไข โดยอาจนำแนวสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนชุมชนบ้านโนนสว่าง อำเภอหาดสำราญ จังหวัดอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยนำเสนอไว้ไปทดลองใช้
2. ทุกด้านมีระดับสภาพการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และในรายข้อบางด้านมีระดับสภาพการบริหารโรงเรียนในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องหาวิธีหรือกลยุทธ์การดำรงรักษาไว้ ส่วนรายการที่เป็นลำดับสุดท้ายในแต่ละด้านควรใช้กลยุทธ์แก้ไข ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศในทัศนะของบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น
2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้ในระดับสูง ที่ส่งผลต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ศิริวงศ์. (2552). การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนถิ่นวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรนนท์ วงศ์สุวรรณ. (2558). แนวทางการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในกลุ่มสระนารายณ์ อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจตนา เมืองมูล. (2551). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอเซีย.

- ชุดินันท์ พกานวน. (2556). แนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมและสร้างจิตสำนึก
ความเป็นไทยของโรงเรียนแม่ข่ายคุณธรรมชั้นนำในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.
- ธวัชชัย บำรุงยศ. (2550). การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา เทียบสูงเนิน. (2552). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการสารสนเทศทาง การศึกษา
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล และภารดี อนันต์นาวิ. (2557). หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหาร
การศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ชลบุรี : มนตรี.
- มนวิภา พวงลำเจียก. (2556). สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนัส บุญชม. (2555). การพัฒนาระบบบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ควบคูวิชาสามัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แววเนตร์ พิพัฒน์ประดิษฐ์. (2548). รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2553). บัญชีรายชื่อโรงเรียนดีประจำตำบล ปี 2553-2557. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สกุณา ใจภูมิภักดิ์. (2557). แนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่จัน จังหวัด
เชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุพัตรา เทศเสนาะ. (2552). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา ขั้น
พื้นฐานตามแนวประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราช
ภัฏนครสวรรค์.

- สุพิศ สุตรเลข. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำธรรมนูญในโรงเรียนของ
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนงค์ พิขสิงห์. (2553). การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งประสิทธิผลในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์.
มหาสารคาม. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การพัฒนาแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

¹ปณิชา ชัยกุลภัทรโชติ และ ²ปกรณ์ ประจันบาน

THE DEVELOPMENT OF 21st CENTURY SKILL TEST FOR LEARNING AND INNOVATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

¹PANICHA CHAIKULPATARACHOT AND ²PAKORN PRACHANBAN

Received: July 2, 2021

Revised: August 25, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง อำนาจจำแนก และความเที่ยงของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม และเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 359 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่สร้างเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความตรง ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยง และค่าคะแนนมาตรฐานที่แบบการแจกแจงปกติ (Normal Distribution T – Score) และคะแนนมาตรฐานซี (Z - Score) ผลการวิจัยพบว่า

แบบวัดที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ จำแนกเป็น 3 องค์ประกอบได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม จำนวน 11 ข้อ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา จำนวน 5 ข้อ ด้านการสื่อสารและการร่วมมือจำนวน 9 ข้อ รวม 25 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC ระหว่าง 0.56 – 0.78 มีอำนาจจำแนกตามเกณฑ์โดยมีค่าระหว่าง 0.32 ถึง 0.76 จากการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างพบว่าน้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามทั้ง 3 องค์ประกอบมีค่าดังนี้ ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีค่าระหว่าง 0.225 – 0.412 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหามีค่าระหว่าง 0.454 – 0.543 และด้านการ

¹นักศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

²รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

สื่อสารและความร่วมมือมีค่าระหว่าง 0.313 – 0.443 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง มีค่า 0.904 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับสูง แสดงว่าแบบวัดที่สร้างขึ้นมีข้อคำถาม 25 ข้อ คะแนนเต็ม 50 คะแนน คะแนนดิบระหว่าง 11.0 ถึง 47.0 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 30.13 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.228 คะแนน คิดเป็นคะแนนมาตรฐานที่แบบการแจกแจงปกติ (Normal Distribution T - Score) ระหว่าง 26.75 ถึง 70.50 และคะแนนมาตรฐานซี (Z - Score) ระหว่าง -2.33 ถึง 2.05 เกณฑ์การประเมินผล แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดีมาก เมื่อมีคะแนน 37 คะแนนขึ้นไป ระดับดี เมื่อมีคะแนนระหว่าง 32 – 36 คะแนน ระดับพอใช้ เมื่อมีคะแนนระหว่าง 25 – 31 คะแนน และระดับปรับปรุง เมื่อมีคะแนน 24 ลงไปคะแนน

คำสำคัญ: ทักษะในศตวรรษที่ 21 นวัตกรรม, การเรียนรู้, นวัตกรรม

Abstract

The purposes of this research were to establish and verify validity, discrimination and reliability of 21st century skills measurement on learning and innovation of primary school students. And to establish normal criteria for assessment. The samples were 359 primary school students under the Kamphaeng Phet Primary Education Service Area Office 2, selected by stratified random sampling. Tools used as a test of 21st century skills in learning and innovation. Analyze validity, discrimination, reliability and Normal Distribution T - Score and Z - Score. The research found that.

The developed questionnaire has 3 levels of estimation, divided into 3 components which are in the areas of creativity and innovation: 11 items, critical thinking and problem solving (5 items), communication and cooperation (9 items), a total of 25 items. There are 25 items with content validity with a full score of 50 points. Have an IOC between 0.56 - 0.78. The 25 questions passed by the IOC have found discrimination between 0.32 and 0.76. From the analysis of construct validity, found that, the weight of creative and innovative components is between 0.225-0.412. Critical thinking and problem solving are between 0.454 - 0.543 and communication and cooperation are between 0.313 - 0.443. Reliability is 0.904, which has a high level. With a raw score between 11.0 and 47.0 points with an average score of 30.13 and a standard deviation of 8.228, Normal Distribution T -

Score between 26.75 and 70.50 and Z-Score between -2.33 and 2.05. Evaluation criteria are divided into 4 levels. Including very good levels with 37 points or more, good levels with scores between 32 - 36 points, fair levels with scores between 25 - 31 points and improvement levels when there are 24 points down.

Keywords : The 21st Century Skills, Learning, Innovation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จำนวนประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงมาตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน ในภาวะที่ผลิตภาพแรงงานไทยก็ยังต่ำ เนื่องจากปัญหาคุณภาพแรงงาน ความล่าช้าในการพัฒนาเทคโนโลยี และปัญหาการบริหารจัดการจึงเป็นข้อจำกัดในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 , หน้า 65)

เนื่องจากปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ เพื่อการดำรงอยู่อย่างมีคุณภาพ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้มีความสามารถในการปรับตัว จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต (ทิสนา ขมณี, 2556 , หน้า 43; วิจารย์ พานิช, 2555, หน้า 19) และต้องเรียนรู้ทักษะใหม่ เพื่อความอยู่รอดในสังคม (Martin, 2010) ดังนั้น นักศึกษาในยุคนี้มีความเป็นเลิศในเนื้อหา (สาระของการเรียนรู้หลัก) ไม่เพียงพออีกต่อไปแล้ว ในยุคที่มีความรู้และข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นักศึกษาต้องมีทั้งความรู้ในเนื้อหาและทักษะที่จะประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนความรู้เหล่านั้น ให้เข้ากับเป้าหมายที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์รวมถึงเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามเนื้อหาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Kay, 2010)

ดังนั้น ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สาระวิชาก็มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ (ไสว พักขาว, หน้า 1)

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาของไทยในศตวรรษใหม่นี้ ต้องมีเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนไปสู่กระบวนการการเรียนรู้ร่วมกันของทั้งครูและ ผู้เรียนที่มุ่งเน้น “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” และ “กระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่า

คำตอบ” โดยใช้ฐานคิด “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century skills) ที่พัฒนาโดยองค์กรภาคี เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Skills, p. 12) ซึ่งประกอบด้วย 3 ทักษะสำคัญ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยี อย่างไรก็ตาม ในประเทศไทยยังพบว่ามีความรู้ความเข้าใจที่ต่ำ การวิจัยเพื่อพัฒนาแบบวัดทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมที่ใช้กับผู้เรียนในระดับต่างๆอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา

จากเหตุผลและความจำเป็นสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านอุดมสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จึงสนใจที่จะการพัฒนาแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาซึ่งคาดหวังว่าผลจากการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางให้ได้แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบวัดทักษะอื่นๆ ที่มีความสำคัญสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง อำนาจจำแนก และความเที่ยงของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 8,158 คน จากโรงเรียน 183 โรงเรียน

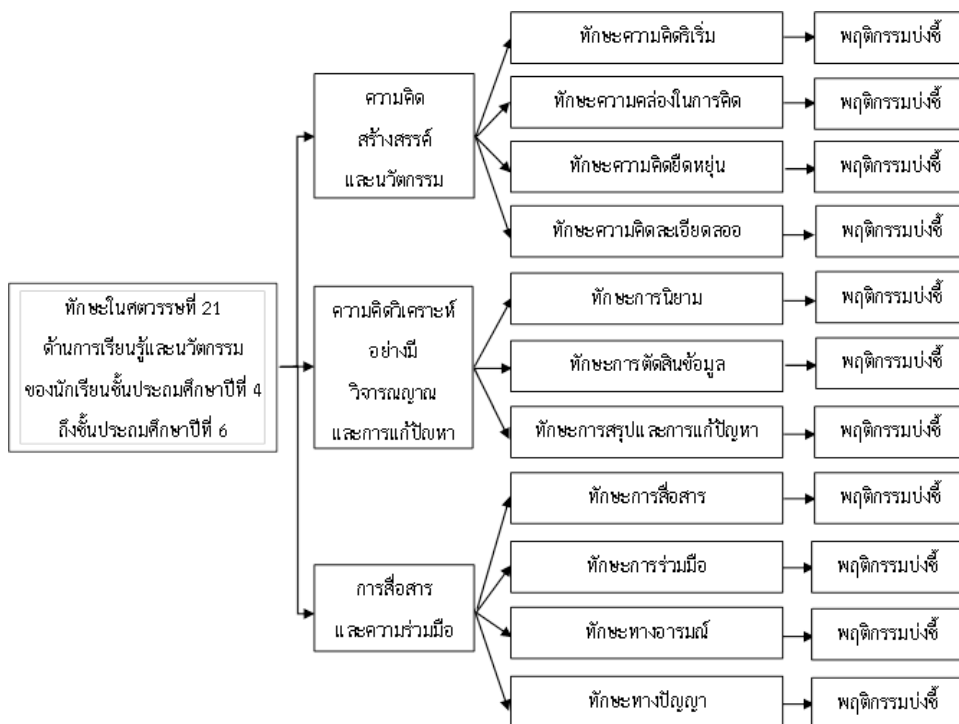
ขอบเขตด้านตัวแปร คือ คุณภาพของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในด้านความตรง (Validity) อำนาจจำแนก (Discrimination) และความเที่ยง(Reliability) และเกณฑ์ปกติ (Norm)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 หลายองค์กร พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นองค์ประกอบตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ Partnership for 21st Century Skill ผู้วิจัยจึงนำกรอบความคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2011, p. 12) มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้สามารถสรุป

จำนวนตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดทักษะศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ดังภาพกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา อำนาจการจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

1. ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมและทำการสังเคราะห์นิยามและองค์ประกอบของทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมตามแนวคิดขององค์กรและวิชาการ ได้แก่ Partnership for 21st Century Skills (2011, p. 12) และ วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 19)

2. ผู้วิจัยนำผลการสังเคราะห์นิยามองค์ประกอบของทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม แนวคิดขององค์การและนักวิชาการมาสร้างเป็นพฤติกรรมบ่งชี้ จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ

3. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบวัด โดยเลือกสร้างแบบวัด มาตรฐานประมาณค่า (rating scale) เพื่อใช้ในการประเมินตนเองตามการรับรู้ต่อพฤติกรรมกาปฏิบัติตนตาม นิยามองค์ประกอบของทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม

4. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม โดย ออกเป็นสถานการณ์ ตามนิยามศัพท์เฉพาะขององค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะใน ศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาทั้ง 3 องค์ประกอบ

5. การหาคุณภาพของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมการหา ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นรายข้อ โดยใช้สูตร Item Total Correlation ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยสูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา องค์กรอนบาก (Cronbach α -Coefficient)

6. คัดเลือกข้อสอบที่มีค่ามีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความเที่ยง (Reliability)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการ เรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 8,158 คน จากโรงเรียน 183 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 359 คน จาก 9 โรงเรียน ซึ่ง ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และ นวัตกรรม แบบวัดมาตรฐานประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ 27 ข้อ

การหาคุณภาพ

1. หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และคัดเลือกข้อสอบที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00 โดยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน

2. หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมโดยใช้สูตร Item Total Correlation และคัดเลือกข้อคำถามและข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าบวก จากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 359 คน

3. หาความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 359 คน

4. หาค่าความเที่ยงของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach - α -Coefficient) จากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 359 คน

การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm)

1. เมื่อทำการคัดเลือกข้อคำถามในแบบวัดที่มีคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และมีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงข้อคำถามทุกข้อมีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วผู้วิจัยจึงนำแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 359 คน เพื่อนำผลมาคำนวณหาเกณฑ์ปกติ (Norm) โดยใช้การคำนวณคะแนนมาตรฐานซี (Z - Score) และคะแนนมาตรฐานที่แบบการแจกแจงปกติ (Normal Distribution T -Score)

2. นำผลคะแนนรวมการคำนวณเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) 4 ระดับ ได้แก่ ระดับปรับปรุงระดับพอใช้ ระดับดี และระดับดีมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)
2. ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้สูตร Item Total Correlation
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
4. สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach - α -Coefficient)
5. คะแนนมาตรฐานซี (Z - Score) และคะแนนมาตรฐานที่แบบการแจกแจงปกติ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง อำนาจจำแนก และความเที่ยงของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ผลการสร้างแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้องค์ประกอบที่ 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) องค์ประกอบที่ 2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) และองค์ประกอบที่ 3 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ (Communication and collaboration) แต่ละด้านมีจำนวนข้อเป็น 11, 5 และ 9 ข้อตามลำดับ รวม 25 ข้อ

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Item – Objective Congruence) มีค่าระหว่าง 0.44 – 0.78 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 25 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ 2 ข้อ คือข้อที่ 11 และ 15 แสดงว่า แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความตรงเชิงเนื้อหา 25 ข้อ ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination : r) ของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า ข้อที่เหลือผ่านเกณฑ์ IOC รวม 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination : r) ที่คำนวณโดยใช้สูตร Item Total Correlation มีค่าระหว่าง 0.32 ถึง 0.76 ซึ่งมีค่าบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ แสดงว่า ผลการสร้างแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้องค์ประกอบที่ 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) องค์ประกอบที่ 2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) และองค์ประกอบที่ 3 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ (Communication and Collaboration) แต่ละด้านมีจำนวนข้อเป็น 11, 5 และ 9 ข้อตามลำดับ รวม 25 ข้อ คะแนนเต็ม 50 คะแนน

การวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในด้านความตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

K1 หมายถึง องค์ประกอบที่ 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

K2 หมายถึง องค์ประกอบที่ 2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา

K3 หมายถึง องค์ประกอบที่ 3 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ

X1-X12 หมายถึง ข้อคำถามข้อ 1 – 12

X13-X18 หมายถึง ข้อคำถามข้อ 13 – 18

X19-X27 หมายถึง ข้อคำถามข้อ 19 – 27

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดของข้อคำถาม องค์ประกอบที่ 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	น้ำหนัก องค์ประกอบ b (SE)	สัมประสิทธิ์ การพยากรณ์ (R ²)	ความคลาด เคลื่อนของ ตัวชี้วัด (e)
K1	X1	.225** (.035)	.103	.320
	X2	.314** (.023)	.348	.273
	X3	.380** (.027)	.364	.270
	X4	.319** (.023)	.350	.272
	X5	.298** (.023)	.322	.023
	X6	.327** (.024)	.350	.273
	X7	.298** (.025)	.285	.286
	X8	.412** (.020)	.538	.230
	X9	.285** (.027)	.232	.296
	X10	.239** (.029)	.165	.309
	X12	.344** (.022)	.400	.262

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบในโมเดลตามตาราง พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามทั้ง 11 ข้อ มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 11 ข้อ มีค่าระหว่าง 0.225 – 0.412 ซึ่งแสดงว่า โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถาม องค์ประกอบที่ 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ซึ่งวัดโดยข้อคำถาม 11 มีความตรงเชิงโครงสร้าง จำนวน 11 ข้อ คือ ข้อ 1 – 10 และ 12

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดของข้อคำถาม องค์ประกอบที่ 2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	น้ำหนัก องค์ประกอบ b (SE)	สัมประสิทธิ์การ พยากรณ์ (R ²)	ความคลาด เคลื่อนของ ตัวชี้วัด (e)
K2	X13	.490** (.024)	.545	.288
	X14	.526** (.028)	.498	.302
	X16	.543** (.032)	.446	.318
	X17	.454** (.026)	.461	.313
	X18	.483** (.023)	.558	.284

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาค่า น้ำหนักองค์ประกอบในโมเดลตามตาราง พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามทั้ง 6 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ข้อ มีค่าระหว่าง 0.454 – 0.543 ซึ่งแสดงว่า โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบที่ 2. ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหาซึ่งวัดโดยข้อคำถาม 5 ข้อ มีความตรงเชิงโครงสร้าง จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 13, 14, 16, 17 และ 18

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดของข้อคำถาม ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ

องค์ประกอบ	ข้อคำถาม	น้ำหนัก องค์ประกอบ b (SE)	สัมประสิทธิ์ การพยากรณ์ (R ²)	ความคลาด เคลื่อนของ ตัวชี้วัด (e)
K3	X19	.355** (.029)	.292	.311
	X20	.431** (.026)	.439	.277
	X21	.327** (.027)	.293	.311
	X22	.313** (.026)	.288	.312
	X23	.416** (.023)	.487	.265
	X24	.443** (.023)	.505	.260
	X25	.330** (.027)	.290	.312
	X26	.441** (.024)	.484	.266
	X27	.407** (.025)	.429	.280

**** มินัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01**

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบในโมเดลตามตาราง พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบของข้อคำถามทั้ง 6 ข้อมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 9 ข้อ มีค่าระหว่าง 0.313 – 0.443 ซึ่งแสดงว่า โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบที่ 3 ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ ซึ่งวัดโดยข้อคำถาม 9 ข้อ (X19 – X27) มีความตรงเชิงโครงสร้าง จำนวน 9 ข้อ คือ ข้อ 19 – 27

2. ผลการคัดเลือกแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้น โดยครอบคลุมตัวชี้วัดทุกข้อในแต่ละองค์ประกอบ ร่วมกับการพิจารณาจากค่าค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าผ่านเกณฑ์และมีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงเนื้อหา จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์พร้อมกันทั้งหมด จำนวน 11 ข้อ ทำการคัดเลือกไว้ จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1- 10 และ 12 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์พร้อมกันทั้งหมด จำนวน 6 ข้อ ทำการคัดเลือกไว้ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 13, 14 , 16, 17, 18 องค์ประกอบที่ 3 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์พร้อมกันทั้งหมด จำนวน 9 ข้อ ทำการคัดเลือกไว้ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 รวมจำนวน 25 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีค่า 0.904 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับสูง

ผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนมาตรฐานที่แบบการแจกแจงปกติ (Normal Distribution T – Score) และคะแนนมาตรฐานซี (Z – Score) ของการวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา คะแนนเต็ม 50 คะแนน พบว่า ผลการวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 359 คน มีคะแนนดิบระหว่าง 11.0 ถึง 47.0 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 30.13 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.228 คะแนน คิดเป็นคะแนนมาตรฐานที่แบบการแจกแจงปกติ (Normal Distribution T – Score) ระหว่าง 26.75 ถึง 70.50 และคะแนนมาตรฐานซี (Z – Score) ระหว่าง -2.33 ถึง 2.05

เกณฑ์การประเมินผลการวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดีมาก เมื่อมีคะแนน 37 คะแนนขึ้นไป ระดับดี เมื่อมีคะแนนระหว่าง 32 – 36 คะแนน ระดับพอใช้ เมื่อมีคะแนนระหว่าง 25 – 31 คะแนน และระดับปรับปรุง เมื่อมีคะแนน 24 ลงไปคะแนน

อภิปรายผลการวิจัย

แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา และ ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ มีความสอดคล้องกับวิจารณ์พานิช (2555, 17) กับภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2011, p. 3) ที่กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมได้รับการยอมรับมากขึ้นเรื่อย ๆ ในฐานะที่ใช้แยกนักเรียนที่เตรียมพร้อมและไม่มีความพร้อมสำหรับสภาพแวดล้อมการทำงานและชีวิตที่ซับซ้อนมากขึ้นในศตวรรษที่ 21 การมุ่งเน้นไปที่ความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน เป็นสิ่งจำเป็นในการเตรียมนักเรียนสำหรับอนาคต

ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ประกอบด้วย มีความคิดริเริ่ม มีความคล่องในการคิด มีความคิดยืดหยุ่น และมีความคิดละเอียดลออ สอดคล้องกับภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2011, p. 3) ที่กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมว่า แสดงให้เห็นถึงความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน พัฒนาดำเนินการและสื่อสารความคิดใหม่ ๆ ให้ผู้อื่น การเปิดกว้างและตอบสนองต่อมุมมองใหม่และหลากหลาย ดำเนินการตามความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างผลงานที่จับต้องได้และเป็นประโยชน์ต่อโดเมนที่นวัตกรรมเกิดขึ้น

ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา ถือเป็นทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญ ประกอบด้วย การนิยาม การตัดสินใจข้อมูล การสรุปและการแก้ปัญหา สอดคล้องกับภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2011, p. 4) ที่กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ประกอบด้วยการใช้เหตุผลที่ดีในการทำความเข้าใจ การตัดสินใจและเลือกที่ซับซ้อน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างระบบต่างๆ การระบุและถามคำถามสำคัญที่ให้ความกระจ่างในมุมมองที่หลากหลายและนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ดีกว่า และการวางกรอบวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาและตอบคำถาม

ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ ประกอบด้วย ทักษะการสื่อสาร ทักษะการร่วมมือ ทักษะทางอารมณ์ และทักษะทางปัญญา สอดคล้องกับภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2011, p. 4) ที่กล่าวว่า การสื่อสารและการร่วมมือ คือถ่ายทอดความคิดและความคิดอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพผ่านการพูดและการเขียน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพกับทีมที่หลากหลายการออกกำลังกายมีความยืดหยุ่นและเต็มใจที่จะเป็นประโยชน์ในการประนีประนอมที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน และสมมติความรับผิดชอบร่วมกันสำหรับการทำงานร่วมกัน

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Item – Objective Congruence) มีค่าระหว่าง 0.56 – 0.78 ซึ่ง

ผ่านเกณฑ์ มีความตรงเชิงเนื้อหา 25 ข้อ สอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552, หน้า 135) ที่กล่าวว่า จะต้องเลือกข้อความที่มีค่าความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination : r) ของแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า ข้อที่เหลือผ่านเกณฑ์ IOC รวม 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination : r) ที่คำนวณโดยใช้สูตร Item Total Correlation มีค่าระหว่าง 0.32 ถึง 0.76 ซึ่งมีค่าบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ แสดงว่า ข้อคำถาม 25 ข้อ มีอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยนำกรอบความคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2011, p. 12) เริ่มต้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานตลอดจนมีการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างแบบวัดจากผู้เชี่ยวชาญ และได้ปรับปรุงแก้ไขร่างจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปวัดจริง สอดคล้องกับปรณ ประจันบาน และอนุชา กองพ่วง (2559, หน้า 150) ที่พบว่า แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา แบบประเมินมาตรฐานค่า 5 ระดับ จำนวน 5 องค์ประกอบๆ ละ 10 ข้อ รวม 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination: r) ที่คำนวณโดยใช้สูตร Item Total Correlation ระหว่าง 0.32 ถึง 0.76 ซึ่งมีค่าบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ แสดงว่า ข้อคำถามทุกข้อมีอำนาจจำแนกตามเกณฑ์

และเมื่อนำแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 3 องค์ประกอบ รวม 25 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา รวม 359 คน ผู้วิจัยได้นำผลการวัดมาวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบวัดแต่ละองค์ประกอบด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 3 องค์ประกอบ รวม 25 ข้อ มีความตรงเชิงโครงสร้าง จำนวน 25 ข้อ ดังนั้นจึงคัดเลือกแบบวัดโดยพิจารณาจากเกณฑ์หลายประการ ได้แก่ การครอบคลุมเนื้อหาตามองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ดัชนีคุณภาพรายข้อ ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา อำนาจจำแนก และความตรงเชิงโครงสร้าง จึงทำให้ได้แบบวัดที่ประกอบด้วยข้อคำถามและข้อสอบที่มีคุณภาพ และเมื่อคำนวณค่าความเที่ยง (Reliability) พบว่า แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีค่า 0.904 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับสุวรรณา ใจกล้า และจตุภูมิ เขตจัตุรัส (2562, หน้า 1707) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ตามแนวคิดการประเมินที่ใช้การปฏิบัติเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่พบว่า ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดมีค่า 0.952

นอกจากนั้น เมื่อทำการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มาทำการวิเคราะห์

องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ซึ่งพบว่า น้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบ K1 ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม K2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา และ K3 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ ของโมเดลการวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า โมเดลการวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่วัดโดยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ K1 ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม K2 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา และ K3 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือ มีความตรงเชิงโครงสร้าง นอกจากนั้น ทั้งสามองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกัน แสดงว่า แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดต่างๆ ของนักวิชาการดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น จะมีคุณภาพน่าเชื่อถือ และเมื่อนำไปทดลองใช้กับตัวแทนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จะทำให้ได้ผลการตรวจสอบคุณภาพผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้

ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีคะแนนดิบระหว่าง 11.0 ถึง 47.0 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 30.13 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.228 คะแนน คิดเป็นคะแนนมาตรฐานที่แบบการแจกแจงปกติ (Normal Distribution T – Score) ระหว่าง 26.75 ถึง 70.50 และคะแนนมาตรฐานซี (Z – Score) ระหว่าง -2.33 ถึง 2.05 ทำให้ได้เกณฑ์การประเมินแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดีมาก ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง แสดงให้เห็นว่า แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้วัดและประเมินทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้ สอดคล้องกับปกรณ์ ประจันบาน และอนุชา กอนพวง (2559, หน้า 151) ที่แบ่งเกณฑ์การประเมินผลการวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดีมาก เมื่อมีคะแนน 35.7 คะแนนขึ้นไป ระดับดี เมื่อมีคะแนนระหว่าง 30.1 – 35.6 คะแนน ระดับพอใช้ เมื่อมีคะแนนระหว่าง 25.0 – 30.0 คะแนน และระดับปรับปรุง เมื่อมีคะแนน ต่ำกว่า 24.9 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้ทำให้ได้แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม พร้อมเกณฑ์การประเมิน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดีมาก ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง ทำให้เห็นว่า แบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้วัดและประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมได้ทันที ทั้งนี้เพราะมี

เกณฑ์การประเมินที่สามารถให้สารสนเทศแก่ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น เกณฑ์การประเมินได้พัฒนาจากคะแนนมาตรฐานที่แบบการแจกแจงปกติ (Normal Distribution T – Score) และคะแนนมาตรฐานซี (Z - Score) ซึ่งได้จากการวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากถึง 359 คน จึงทำให้เกณฑ์การประเมินมีความถูกต้องน่าเชื่อถือในระดับสูง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการนำแนวคิดและวิธีการดำเนินการจากการวิจัยครั้งนี้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบวัดตัวแปรทางจิตวิทยาอื่นๆ ที่มีความน่าสนใจและมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ทิตนา แหมมณี.(2555). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปกรณ ประจันบาน และ อนุชา กอนพวง. (2559). การวิจัยและพัฒนาแบบวัดทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(1), หน้า 144 – 154.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวรรณ ใจกล้า และจตุภูมิ เขตจัตุรัส. (2562). การพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ตามแนวคิดการประเมินที่ใช้การปฏิบัติเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.[Online]. Available :

<https://app.gs.kku.ac.th/gs/th/publicationfile/item/20th-ngrc-2019/HMO30/HMO30.pdf> [5 กรกฎาคม 2563]

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564. ม.ป.ท.

ไสว พิกขาว. (ม.ป.ป.). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills). [Online]. Available : <https://web.chandra.ac.th/blog/wp-content/uploads/2015/ทักษะแห่งศตวรรษที่-21-พับ.pdf>. [30 มิถุนายน 2563]

Kay, K. (2010). 21st Century Skills: Why the Matter, What they are, and How We Get There. In Bellanca, J. & Brandt, R. (Eds.), 21st Century Skills: Rethinking How Students Learn. Bloomington, In: Solution Tree Press.

- Martin, J. (2010). **The Meaning of the 21st Century**. Bangkok. L. T. P. The Partnership for 21st Century Skill. (2009). Framework for 21st Century Learning. Retrieved June 5, 2015, from <http://21st Century skill. Org/index.php>.
- Partnership for 21st Century Skills (2011). **Framework for 21st Century Learning**. [Online]. Available : http://www.p21.org/storage/documents/1.__p21_framework_2-pager.pdf. [30 มิถุนายน 2563]

การพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

¹ศุภิสรา วัฒนศิริ, ²เอื้อมพร หลินเจริญ

THE DEVELOPMENT OF A STORYBOOK ACTIVITY PACKAGE TO ENHANCE HABITS FOR KINDERGARTEN 2 STUDENTS

¹SUPHISARA WATTANASIRI, ²AUMPORN LINCHAROEN

Received: July 2, 2021

Revised: August 25, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียน ดังนี้ 2.1) เพื่อเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัย 2.2) เพื่อเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2) แบบทดสอบวัดสุขนิสัยก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

¹นิสิตสาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

²อาจารย์ประจำสาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 ชุด พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.71, S.D.=0.13$)

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่าผลการทดลองชุดกิจกรรมจำนวน 3 ชุด กับนักเรียนจำนวน 9 คน มี ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.60/87.80 และนำไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 30 คน พบว่ามี ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.23/87.15 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สรุปผลดังนี้คือ สุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และมีสุขนิสัยหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก($\bar{X}=3.98, S.D.=0.72$)

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมนิทาน,สุขนิสัย,เด็กปฐมวัย

Abstract

The purpose of this self - study was to 1) To create and find the effectiveness of storybook activity package to enhance habits for kindergarten 2 students according to the standard criteria 80/80. 2) In order to try and study the results use of the storybook activity package to enhance habits for kindergarten students in year 2 by comparing the habits of students as follows: 2.1) To compare the habits of Kindergarten in year 2 students between before and after with a storybook activity package to enhance the habit 2.2) To compare the habits of kindergarten in year 2 students after studying with a storybook activities package to improve the enhance

habits with criteria 80% 3) To study the students satisfaction with the use of a storybook activity package to enhance habits for kindergarten in year 2 students. The samples were Kindergarten 2 students with 30 students at Anuban Kamphaeng Phet School in the second semester of the 2019 academic year by Purposive Sampling. Tools were 1) the storybook activity package to enhance habits 2) enhance habits test and 3) the questionnaire satisfaction of students. The statistics used for analyzing the data were Mean, Standard Deviation and t-test Dependent.

The results of this study were as follow:

- 1) The storybook activity package to enhance habits for Kindergarten 2 students was at suitable in high level and there was an efficiency by 82.23/87.15 which was higher than assigned criterion at 80/80.
- 2) The Learning development before and after learning about “Enhance habits” was higher than before learning significantly at the .01 level and they have high level of posttest score by 80 percent of criterion at .01.
- 3) Satisfaction of students toward learning with The storybook activity package to enhance habits for Kindergarten 2 students were at high level. ($\bar{X}$ =3.98,S.D.=0.72)

KEYWORDS : A storybook activity package, Enhance habits,Kindergarten

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 คือการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น วิเคราะห์เป็นและสร้างองค์ความรู้ได้ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องต่อเนื่อง และเต็มศักยภาพแห่งตน ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 เกี่ยวกับสาระในกระบวนการเรียนรู้ที่ครูและสถานศึกษาจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติ โดยปรับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเอาชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อประเทศมาก ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 18 ที่ระบุให้มีการศึกษาปฐมวัยและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2542,หน้า12) นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาโลกได้จัดตั้ง “สถาบันแห่งชาติ

เพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย” ในปี 2542 พร้อมทั้งประกาศว่า “การศึกษาปฐมวัย คือ การสร้างคนสร้างชาติ” นักปรัชญา จอห์น ดิวอี้ มีชีวิตระหว่างปี ค.ศ.1859 – 1952 เป็นนักการศึกษาชาวอเมริกันที่ต่อต้านการเรียนการสอนแบบเก่าที่เน้นการเรียนแบบท่องจำและอยู่ภายใต้การควบคุมอย่างเข้มงวดของครู จอห์น ดิวอี้ เป็นผู้นำของแนวทางการศึกษาแบบก้าวหน้า ดิวอี้ มีความเชื่อว่า “เด็กนักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงการศึกษาควรมีความสัมพันธ์กับชีวิตปัจจุบันของเด็ก ดิวอี้เน้นความสำคัญของความรับผิดชอบของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยการสอนฝึกเด็กเป็นศูนย์กลางโดยคำนึงถึงความสนใจและความสามารถของเด็ก หลักสูตรควรมีลักษณะที่ยืดหยุ่นได้และสัมพันธ์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็ก บทบาทของครูคือเป็นผู้จัดเตรียมประสบการณ์ สภาพแวดล้อมให้กับเด็กเพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้หรือมีประสบการณ์ด้วยตัวเอง เด็กควรมีเสรีภาพในด้านการคิด การแสดงออก โดยครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ส่งเสริมและวางแนวทางที่เหมาะสมแก่เด็กอย่างต่อเนื่องกันไป(นภเนตร ธรรมบวร,2549,หน้า10-11)

จากการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ซึ่งเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ อาจใช้เรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำเสนอที่ควรรู้นั้นๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก (กรมวิชาการ,2560,หน้า4) สุขนิสัยคือสิ่งที่ประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ มีความถูกต้องเหมาะสมเป็นที่ยอมรับกันตามปกติ เพื่อก่อให้เกิดความสุขสบายต่อร่างกายและปราศจากโรคภัย เช่น สุขนิสัยในการรักษาความสะอาดของร่างกาย สุขนิสัยในการเลือกรับประทานอาหารที่ดี เป็นต้น บ้านเป็นสิ่งแวดล้อมแห่งแรกที่เด็กจะได้รับการปลูกฝังสุขนิสัย ซึ่งอาจเริ่มต้นได้ในวัยทารกจนถึงวัยก่อนเรียน เมื่อเข้าสู่วัยเรียนครูจะเป็นอีกผู้หนึ่ง

ที่สามารถช่วยเหลือพัฒนาการฝึกสุขนิสัยของเด็กให้ดีขึ้นการฝึกให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดี เป็นการฝึกให้เด็กสามารถปฏิบัติสิ่งที่เป็นกิจวัตรประจำวันของตนได้หรือสามารถทำอะไรต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการมีสุขภาพที่ดีด้วยตนเอง ได้ตามวัยอันเหมาะสม เช่นการอาบน้ำ การแต่งตัว และถอดเสื้อผ้าเองได้ ตักอาหารรับประทานเองการรู้จักเลือกอาหารที่มีประโยชน์รับประทาน เป็นต้น พ่อแม่ควรเริ่มต้นฝึกสุขนิสัยเหล่านี้เมื่อเด็กรู้ความ อายุราว 2 – 4 ขวบ จะให้ผลดีที่สุด การแนะนำและทำตนให้เด็กเห็นแบบอย่างที่ดี มีความสำคัญอย่างยิ่ง แม้เด็กจะกระทำไม่ได้ในครั้งแรก ก็ไม่ว่ากล่าวติเตียนให้เด็กเสียกำลังใจเด็กวัยก่อนเรียนควรมุ่งฝึกให้เด็กรู้จักวิธีทำ ควรฝึกเด็กทีละขั้นตอนให้เข้าใจเสียก่อน ส่วนวิธีการที่จะทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเด็กจะทำได้ดีเมื่อมีความพร้อมอายุประมาณ 5 – 12 ปี พ่อแม่ไม่ควรห้ามและขัดขวางเมื่อลูกต้องการทำอะไรตามๆด้วยตนเอง ในบางครั้งบอกรับพ่อแม่ก็แย้งกัน ทำให้เด็กเสียก่อน เพื่อตัดความรำคาญ กลัวว่าจะเสียเวลามากซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง เพราะเป็นการสกัดกั้นการเรียนรู้ของเด็ก สิ่งที่คุณแม่ควรทำคือการให้แรงเสริมและให้ความช่วยเหลือแนะนำ กล่าวชมเด็กเมื่อเด็กทำสิ่งนั้นสำเร็จได้ด้วยตนเอง (สุพัตรา สุภาพ, 2556, หน้า 39)

เนื่องจากผู้วิจัยได้รับหน้าที่เป็นครูประจำชั้นอนุบาล 2/3 ที่โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 นั้นผู้วิจัยได้พบปัญหาทางสุขนิสัยของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ว่าเมื่อเด็กทำกิจกรรมเสร็จแล้วมักจะไม่มียอมล้างมือ เมื่อถึงเวลาทานรับประทานอาหารมักจะรับประทานผัก ผลไม้ และยังพบอีกว่าหลังจากรับประทานอาหารเสร็จเด็กมักจะรีบร้อนแปร่งฟัน ทำให้แปร่งฟันไม่สะอาด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีแก่เด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทาน เพราะนิทานเป็นสิ่งที่สำคัญต่อชีวิตเด็ก ช่วยให้เด็กมีความสุขให้แง่คิดและคติสอนใจการจัดประสบการณ์ให้เด็กโดยใช้นิทานเป็นสิ่งจำ เป็นเพราะการเล่านิทาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กได้ นิทานเป็นกระบวนการหนึ่งที่กำหนดบทบาท ในด้านสุขภาพให้เกิดแก่เด็ก เพราะเมื่อเด็กได้อ่านหรือฟังนิทานแล้วจะก่อให้เกิด การเรียนรู้ใน การที่จะรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตน เพื่อเป็นการปลูกฝังการมีสุขนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย การที่มีสุขนิสัยและสุขภาพอนามัยที่ดีนั้นถือเป็นรากฐานชีวิตที่มีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยอย่างมาก ทั้งในด้านการศึกษา ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งการเสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีนั้นสามารถนำไปใช้และสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไปได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียน ดังนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัย

2.2 เพื่อเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยกับเกณฑ์ร้อยละ 80

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีสุขนิสัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีสุขนิสัยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยแบ่งออกเป็น 3 ชุดคือ

- 1) การล้างมือ
- 2) การทานอาหารที่มีประโยชน์
- 3) การแปรงฟัน

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัย

ตัวแปรตาม ได้แก่ สุขนิสัย

ด้านระยะเวลา

ดำเนินการทดลอง ด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัย จำนวน 3 ชุด ชุดละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 6 ชั่วโมง และเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 4 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็น นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็น นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 ชุด
2. แบบทดสอบวัดสุขนิสัยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็นแบบข้อสอบแบบโยงเส้นจับคู่ภาพที่เหมือนกัน จำนวน 7 ข้อ และข้อสอบแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือกจำนวน 13 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้าจำนวน 2 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 3 ข้อ และ ด้านผลผลิตจำนวน 2 ข้อ รวมเป็น 7 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็น ลักษณะกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ผู้วิจัยได้จัดทำการพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 ชุดกิจกรรม และได้้นำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรม จากนั้นได้ทำการปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และ เวลาที่ใช้ และนำชุดกิจกรรมไปทดลองกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 9 คน และนักเรียนชั้นอนุบาล

ปีที่ 2/3 จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ 80/80

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

โดยเปรียบเทียบผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดสุขนิสัย ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 และเปรียบเทียบผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดสุขนิสัยหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กับเกณฑ์ร้อยละ 80

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยแจกแบบประเมินความพึงพอใจ เรื่องการเสริมสร้างสุขนิสัย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ให้นักเรียนจำนวน 30 คนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร โดยผู้วิจัยเป็นคนสัมภาษณ์ให้นักเรียนตอบแบบประเมินทีละคน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1.วิเคราะห์คุณภาพชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จาก การประเมินของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 2 กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ใช้นักเรียนที่ เก่ง ปานกลาง อ่อน จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีที่ผ่านมา อย่างละ 10 คน จำนวน 30 คน โดยหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (E_1/E_2)

3.นำกระดาษคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ แล้วนำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.เปรียบเทียบสุขนิสัยด้วยการทดลองความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากคะแนนก่อนทดลองกับหลังทดลอง โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent

5.เปรียบเทียบสุขนียด้วยการทดลองความมึนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากคะแนนหลังทดลองกับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยใช้สูตร t -test แบบ Dependent

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนียเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ข้อ ที่	รายการ	ชุดกิจกรรม									
		ชุดที่ 1		ชุดที่ 2				ชุดที่ 3			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ	
1	การนำเข้าสู่บทเรียนมีความ น่าสนใจ	4.67	0.58	มากที่สุด	4.67	0.58	มากที่สุด	4.67	0.58	มากที่สุด	
2	เนื้อหากิจกรรมมีความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	4.33	0.53	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	
3	กิจกรรมมีเนื้อหาถูกต้องตาม หลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.67	0.58	มากที่สุด	
4	กิจกรรมมีความยากง่าย เหมาะสมกับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.33	0.53	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	
5	มีคำแนะนำในการปฏิบัติ กิจกรรมที่ชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด	4.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	
6	ภาษาที่ใช้มีความถูกต้อง เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	4.33	0.53	มากที่สุด	
7	แบบฝึกและแบบทดสอบมี ความสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	4.67	0.58	มากที่สุด	4.67	0.58	มากที่สุด	
	เฉลี่ย	4.81	0.18	มากที่สุด	4.57	0.37	มากที่สุด	4.76	0.25	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่าผลการพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จำนวน 3 ชุด โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81, 4.57 และ 4.76 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18, 0.37 และ 0.25 ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพกลุ่มภาคสนาม (1:10) ของชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยตามเกณฑ์ 80/80 ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 ($n=30$)

คะแนนระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (30 คะแนน)					คะแนนจาก แบบทดสอบหลัง เรียน
นักเรียน (n=30)	ครั้งที่ 1(10)	ครั้งที่ 2(10)	ครั้งที่ 3(10)	รวม (30)	คะแนนรวม (20)
เฉลี่ย	8.37	8.10	8.20	24.67	17.43
เฉลี่ยร้อยละ	83.7	81.00	82.00	82.23	87.15
ละ					
เฉลี่ยรวม	82.23			ประสิทธิภาพผลลัพธ์	
ประสิทธิภาพกระบวนการ = 82.23					
$E_1/E_2 = 82.23/87.15$					

จากตาราง 2 พบว่า ชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพของนวัตกรรมการศึกษาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้อย่างน้อย 3 ครั้ง คะแนนเต็ม 30 คะแนนมีนักเรียนจำนวน 30 คน ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.23 และประสิทธิภาพของนวัตกรรมการศึกษาที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้สิ้นสุดลง (E_2) เท่ากับ 87.15 แสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านกระบวนการหรือระหว่างดำเนินการใช้ชุดกิจกรรม มีประสิทธิภาพ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 (n=30)

การทดสอบ	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig. (1-tail)
ก่อนเรียน	13.43	1.59	11.15**	0.00
หลังเรียน	17.43	1.04		

**มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่าผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.43 และ 17.43 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่านักเรียนมีสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างหลังเรียนและกับเกณฑ์ร้อยละ 80 (16 คะแนน/n = 30)

การทดสอบ	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig. (1-tail)
หลังเรียน	17.43	1.04	7.55**	0.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่าสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.15 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนสุขนิสัยหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่าคะแนนสุขนิสัยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้าง
 สุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 (n=30)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านปัจจัยนำเข้า				
1	ชุดกิจกรรมมีจำนวนเพียงพอ	2.93	0.69	ปานกลาง
2	นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใช้จากการแนะนำของครู	3.27	0.91	ปานกลาง
ด้านกระบวนการ				
3	นักเรียนเข้าใจเนื้อหากิจกรรมได้ง่ายขึ้น	3.50	0.51	มาก
4	นักเรียนชอบกิจกรรมในชุดการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
5	นักเรียนชอบรูปแบบของสื่อการสอน	4.57	0.50	มากที่สุด
ด้านผลผลิต				
6	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดการสอนที่ครูนำมาใช้	4.47	0.51	มาก
7	นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนให้มีสุขนิสัยได้	4.53	0.51	มากที่สุด
รวม		3.98	0.72	มาก

จากตาราง 5 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.98 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือนักเรียนชอบกิจกรรมในชุดการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมา คือนักเรียนชอบรูปแบบของสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และข้อที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือชุดกิจกรรมมีจำนวนเพียงพอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัย
 สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของชุดกิจกรรมนิทาน
 เสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 ชุด พบว่าผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มี

ความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.71, S.D.=0.13$)

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่าผลการทดลองชุดกิจกรรมจำนวน 3 ชุด กับนักเรียนจำนวน 9 คน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.60/87.80 และนำไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 30 คน พบว่ามีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.23/87.15 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบสุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สรุปผลดังนี้คือ สุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีสุขนิสัยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.98, S.D.=0.72$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.13$) ผลการทดลองหาประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว โดยพิจารณาจากโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ศึกษามาตรฐาน และตัวบ่งชี้ หลักการและวิธีการเขียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดขอบข่ายของเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยมีการปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ และอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์เกิดจากชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ทุกชุดสามารถพัฒนาการเรียนรู้ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งชุดกิจกรรมยังสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังเรียน

2. สุขนิสัยของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีสุขนิสัยหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 80 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยเด็กปฐมวัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สามารถทำให้นักเรียนเกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดสุขนิสัย เช่น ดังที่ อภิรติ สีนวล (2547:55-56) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการเล่านิทานไว้ว่าเด็ก หรือผู้ฟัง จะถูกกล่อมเกลียดด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม ทำให้เด็กๆ เข้าใจ ในความดีงามยิ่งขึ้น และรูปแบบการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมการเล่านิทาน ที่ผู้วิจัยใช้เน้น การมีส่วนร่วมของเด็กมีลำดับขั้นการดำเนินกิจกรรมโดยก่อนเล่านิทาน ครู และเด็ก ร่วมกัน สนทนาเกี่ยวกับภาพการล้างมือ การแปรงฟัน การทานอาหารที่มีประโยชน์ ว่าเป็นพฤติกรรมในการมีสุขนิสัยที่ดี ครูนิทานที่ครูได้เตรียมไว้มาให้เด็กได้ดูภาพ หน้าปก และให้เด็กเดาชื่อเรื่องจากภาพ หน้าปก พร้อมทั้งแนะนำตัวละครต่างๆ ในนิทานให้เด็กได้รู้ ขณะเล่านิทาน ครูเล่านิทานให้เด็กฟัง พร้อมทั้งให้เด็กได้ดูภาพ ประกอบ ในการเล่านิทาน หลังเล่านิทานครูเปิดโอกาสให้เด็กได้ แสดงความคิดเห็นถึงตัวละครและเรื่องราวในนิทาน และกระตุ้นให้เด็กสรุปข้อคิดจากนิทานที่ได้ฟัง ครู และเด็ก ร่วมกันสรุปเนื้อหาของนิทานโดยให้โอกาสเด็กในกลุ่มผลัดกันพูดตอบ หรืออธิบายซึ่งเป็นการพูดที่ผลัดกันทีละคน ตามเวลาที่กำหนดและครูร่วมสนทนาซักถามปัญหา การที่เด็กได้ คิดเชื่อมโยงเนื้อหาของนิทานและมีส่วนร่วมเป็นการกระทำ ที่นำไปสู่การเรียนรู้อย่างเข้าใจ พบว่านักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองโดยทำกิจกรรมดังกล่าวได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อชุดกิจกรรมนิทานเสริมสร้างสุขนิสัยสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล2พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$ S.D. = 0.72) ทั้งนี้เป็นเพราะชุดกิจกรรมมีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นกลุ่มซึ่งนักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่เนื่องจากแรงเสริมที่ครูให้คือคะแนนของกลุ่ม มีการเล่นเกมร่วมกัน ทำให้ไม่น่าเบื่อเห็นได้จากนักเรียนจะให้ความสนใจกับชุดกิจกรรมนักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถตอบคำถามที่ครูถามได้เป็นส่วนใหญ่ รวมถึงสื่อต่างๆที่ครูใช้ รวมถึงเทคนิคต่างๆที่ครูได้นำมาสอดแทรกในกิจกรรม เช่น เพลง คำคล้องจอง นิทาน ซึ่งเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็กทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนรู้ โดยนักเรียนทุกคนมุ่งความสนใจกับการฟังนิทานโดยไม่ส่งเสียงคุยกันจนกระทั่งจบ เมื่อครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด และร่วมแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนโดยครูใช้คำถามนำ นักเรียนก็สามารถโต้ตอบและพูดคุยตามหัวข้อคำถามที่ครูตั้งไว้ได้ ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นการสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานและผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจกรรมการเรียนรู้ เห็นได้จากนักเรียนส่วนใหญ่ ส่งเสียงดีใจ ตบมือเมื่อได้รับคำเฉลยจากเกม ซึ่งสอดคล้องกับ กฎแห่งความพึงพอใจ (Law of Effect) ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอนโดลด์ เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงใจย่อมจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากจะเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ การให้ผู้เรียนได้รับผลที่ตนเองพึงพอใจจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จการศึกษาสิ่งใดเป็นเร็ว หรือรางวัลที่

ผู้เรียนพึงพอใจจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (ทีศนา แคมณี, 2560, หน้า 51-52) ซึ่งสอดคล้องกับ สรวิทย์ พวงเดชานนท์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้สร้างหนังสือนิทานร้อยกรองที่มีเนื้อหาตรงกับ ความสนใจและวัยของเด็กมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีรูปภาพประกอบที่สวยงาม ครูใช้เทคนิคการเล่านิทานที่น่าสนใจทั้งด้านลีลาและการใช้น้ำเสียงในการเล่าช่วยกระตุ้นเร้าให้เด็กมีความสนใจในการฟังนิทาน และมาณิกา บุญรินทร์ (2552 : 54-56) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพ ที่มีต่อความสามารถในการจับใจความของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนไหล่หนองเล็ง จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยมีความสนใจต่อการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบรูปภาพทั้งในภาพรวม และรายพฤติกรรมอยู่ในระดับสนใจมาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเสริมแรงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการควบคุมให้นักเรียนทำกิจกรรมให้ตรงเวลา เช่นการให้คะแนนเพิ่มกับกลุ่มที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อนเป็นการเสริมแรงที่ใช้ได้ดี
2. กรณีผู้สอนเจอนักเรียนที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับกลุ่มในการทำกิจกรรมในช่วงทำกิจกรรมกลุ่ม ต้องครูควรกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยนำคะแนนจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มสรุปให้ทุกครั้งหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม
3. ในการสร้างสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนตั้งคำถาม หรือการซักถามอภิปราย ผู้สอนต้องควบคุมเวลาให้ดี เพื่อให้ใช้ชุดกิจกรรมตามเวลาที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรสร้างนวัตกรรมอื่นๆหรือใช้วิธีสอนอื่นๆเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสุขนิสัยในด้านอื่นๆอีก เช่น การขับถ่าย การแต่งกาย
2. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมในเรื่องอื่นๆสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร:กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรองกาญจน์ เชิญชัยวิชากุล. (2550). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในกลุ่มสมาคมสหศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- กันยา ลุมพิกานนท์. (2548). **กิจกรรมเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.ฉะเชิงเทรา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์**.
- เกศรา เสนงาม แจ่มจันทร์ กุลวิจิตร และ ลักขณา คงแสง. (2554). **ภาวะสุขภาพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพของเด็กที่รับบริการ ที่ฝ่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย.วารสารพยาบาลสงขลา. ปีที่ 32 ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2555**.
- จิตติมา เล็กยิ้ม. (2553). **ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็กวัยอนุบาล โรงเรียนสายลม**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัยภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา แคมมณี. (2560). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 21**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย..
- ทัศนีย์ นาคุณทรง. (2546). **การจัดการศึกษาระดับบริหาร**. มหาสารคาม : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- เทิดศักดิ์ จันเสวี. (2549). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2544). **การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย,กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2555). **การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย: คุณสมบัติการวัดเชิงจิตวิทยา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: จามจุรี.
- สรวิทย์ พวงเดชาพันธ์. (2559). **ผลการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2.การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 3 ก้าวสู่ศวรรษที่ 2: บูรณาการงานวิจัย ใช้องค์ความรู้สู่ความยั่งยืน“:วิทยาลัยนครราชสีมา**.

สันหพัฒน์ อรุณธารี. (2543). **วารสารการศึกษาปฐมวัยปีที่ 4 ฉบับที่ 1 โปรแกรมการศึกษาปฐมวัย.**

ภูเก็ต : คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏภูเก็ต.

พิชิต ฤทธิ์จรรยา.(2556). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เอเชีย ออฟ
เคอร์มิสท์..

ศิริชัย กาณจนวาสี. (2552). **ทฤษฎีการทดสอบดั้งเดิม.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ :
พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด.กรุงเทพฯ :**
บริษัทพิมพ์ดี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **ภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่
และภาพรวมปี 2554. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ 2555 สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2561**
จาก <http://www.nesdb.go.th/>

ปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
สุนิสา เนาวรรัตน์

FACTORS AFFECTING ORGANIZATIONAL CLIMATE OF SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2.

SUNISA NAOWARAT

Received: July 2, 2021

Revised: August 25, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ เครซี่ซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน จากนั้นดำเนินการโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. บรรยากาศองค์การของโรงเรียน วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และพฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเป็นลักษณะบรรยากาศองค์การแบบควบคุม
2. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน(X_1), ด้านความหลากหลายของบุคลากร(X_{110}) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร,ด้านการกระตุ้นทางปัญญา(X_{23}) พฤติกรรมของผู้บริหาร ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข(X_{32}), ด้านการประสานงาน(X_{36}),ด้านการให้การยอมรับนับถือ(X_{33}) และด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี(X_{37}) ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยร่วมกันพยากรณ์บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ร้อยละ 79.10, ($R^2 = 0.791$) แสดงสมการพยากรณ์ในคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .39 + .25 (X_{32}) + .16 (X_{23}) + .15 (X_{110}) + .14 (X_{36}) + .40 (X_{33}) + .10 (X_{37})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .34 (Z_{32}) + .21 (Z_{23}) + .17 (Z_{110}) + .17 (Z_{36}) + .13 (Z_{33}) + .12 (Z_{37})$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล,บรรยากาศองค์การของโรงเรียน, วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน, ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร, พฤติกรรมของผู้บริหาร, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study. The organizational culture of schools, The school administrator transformational leadership and The school administrator behavior affecting organizational climate of schools under the Secondary Educational Service Area Office 2. The sample were 361 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office 2, based on Krejcie & Morgan (1970, pp.608-610). And stratified random sampling. The instruments used in the research were questionnaires and interview forms. Statistics used for data analysis were mean scores ($\bar{X}$), standard deviations (SD) and Pearson product moment correlation. and Stepwise multiple regression analysis.

1. The organization climate of schools the organizational culture of schools, the school administrator transformational leadership, and school administrator's behavior under the Secondary Educational Service Area Office 2, The overall and each aspect were at a high level. There were the controlled climate Pattern.

2. The organizational culture of schools, school administrator transformational leadership, and school administrator behavior, The overall were positively related to organizational climate of schools under the Secondary Educational Service Area Office 2, at moderate to high level. with a statistical significance level of .01

3. The organizational culture of schools(X_1) on Workforce Diversity (X_{110}), The school administrator transformational leadership(X_2) on Intellectual Stimulation(X_{23}), and The school administrator behavior(X_3) on Problem Solving(X_{32}), Coordination(X_{36}), Recognition(X_{33}) and socialize(X_{37}) influenced organizational climate of schools under the Secondary Educational Service Area Office 2, with statistically significant at level .05. and could predict the organizational climate of schools under the Secondary Educational Service Area Office 2 at 79.10 percent ($R^2 = 0.791$)

The regression equations of the raw score as:

$$\hat{Y} = .39 + .25 (X_{32}) + .16 (X_{23}) + .15 (X_{110}) + .14 (X_{36}) + .40 (X_{33}) + .10 (X_{37})$$

The regression equations of points in the form of standard score as:

$$\hat{Z} = .34 (Z_{32}) + .21 (Z_{23}) + .17 (Z_{110}) + .17 (Z_{36}) + .13 (Z_{33}) + .12 (Z_{37})$$

Keyword: factors affecting, organizational climate, organizational culture of schools, transformational leadership, administrator behavior, secondary educational service area

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บรรยากาศองค์การเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้องค์การมีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น บรรยากาศองค์การมีส่วนในการขยายรูปแบบความคาดหวัง ของสมาชิกในองค์การต่อองค์การประกอบต่าง ๆ ขององค์การซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้มีทัศนคติที่ดีต่อองค์การ และความพอใจที่จะอยู่ในองค์การ ดังนั้นหากต้องการจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาองค์การแล้ว สิ่งที่น่าพัฒนาองค์การจะต้องพิจารณาเปลี่ยนแปลงก่อนอื่นคือ บรรยากาศองค์การ เพราะบรรยากาศองค์การได้รับการสั่งสมมาจากความเป็นมาของวัฒนธรรมและกลยุทธ์ขององค์การตั้งแต่อดีต ซึ่งสอดคล้องกับ (Brown & Moberg, 1980, p. 420) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารทุกคนควรให้ความสำคัญต่อบรรยากาศองค์การ เพราะบรรยากาศองค์การจะช่วยให้ผู้บริหารวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้น นอกจากนี้การเสนอหรือสนองบรรยากาศที่สร้างเสริมความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานแล้ว จะช่วยให้องค์การมีประสิทธิภาพมากขึ้น

และบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้เร็วขึ้น จะเห็นได้ว่านอกจากบรรยากาศองค์การจะมีความสำคัญด้านการบริหารจัดการ ทั้งต่อผู้บริหารและบุคคลอื่น ๆ ในองค์การเป็นอย่างมากแล้วยังมีผลต่อการจูงใจในการปฏิบัติงานและความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายด้วย หากองค์การใดคำนึงถึงความสำคัญในเรื่องนี้ แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการที่มีการปรับเปลี่ยนให้ทันยุคทันสมัยแบบผสมผสานกลมกลืนตลอดเวลา ก็จะทำให้้องค์การนั้นมีความยืดหยุ่น ทำให้เกิดผลดีต่อผู้ปฏิบัติงานกับผู้บริหารที่ทำงานร่วมกัน โดยต่างฝ่ายต่างรู้ถึงความต้องการ และความพึงพอใจต่อกัน ท้ายสุดย่อมทำให้เป้าหมายขององค์กรสัมฤทธิ์ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Hellriegel & Slocum, 1974, p. 430) ซึ่งสอดคล้องกับ (ภารดี อนันต์นาวิ, 2555, หน้า 200) ได้กล่าวว่าบรรยากาศองค์การจะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริหาร และพฤติกรรมของครูหรือสมาชิกในสถานศึกษา เนื่องจากพฤติกรรมของกลุ่มสมาชิก ภายในสถานศึกษาจะส่งผลกระทบต่อการแสดงพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารได้ในการทำงานเดียวกัน พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารก็จะส่งผลกระทบต่อปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มสมาชิกหรือกลุ่มผู้ร่วมงานในสถานศึกษาด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริหาร และพฤติกรรมของสมาชิกหรือผู้ร่วมงานในองค์การซึ่งสำคัญในการกำหนดบรรยากาศองค์การในรูปแบบต่าง ๆ จึงได้ทำการวิเคราะห์ให้องค์ประกอบบรรยากาศองค์การจากพฤติกรรมของผู้บริหาร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 52 โรงเรียน แบ่งตามขนาดโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีระบบการบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมขององค์คณะบุคคลตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารจัดการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2560) สภาพบรรยากาศองค์การมีปัญหาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่หลากหลายรูปแบบ ผู้บริหารต้องการพัฒนาองค์การโดยการรับงานภายนอกเพิ่มให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นทำให้การทำงานของครูมีภาระงานที่เพิ่มขึ้นครูเกิดบรรยากาศที่ไม่ดีในการปฏิบัติงานทำให้วัฒนธรรมองค์การเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในด้านความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นกันเอง หากผู้บริหารเมินเฉยหรือใส่ใจต่อการกิจประจำวันโดยมองข้ามความสัมพันธ์ภาพในการทำงานของครูย่อมส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงานขององค์การ หากองค์การขาดบุคลากรขาดบรรยากาศที่ดีในองค์การส่งผลหลายประการ เช่นเมื่อครูเกิดเบื่อหน่ายในภาระงานที่เพิ่มขึ้น ทำให้บุคลากรต้องการย้ายจากองค์การหรือการลาออกหรือการเกษียณตัวเองก่อนกำหนดและมีอัตราการขอย้ายของข้าราชการครูในช่วงระยะเวลา 2 ปี จำนวนมาก (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร, 2561)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษานี้เป็นแนวทางในการสร้างและส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 มีบรรยากาศต่อองค์การ

บุคลากรเกิดความทุ่มเทในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเต็มใจปฏิบัติงานอยู่กับองค์กร ทำให้องค์กรสามารถดำเนินการบริหารจัดการได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์การของโรงเรียน วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และพฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การของโรงเรียนกับวัฒนธรรมองค์การในโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
3. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จากวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมของผู้บริหาร

สมมติฐานในการวิจัย

1. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
3. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร พฤติกรรมของผู้บริหาร สามารถพยากรณ์บรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยศึกษาทฤษฎีเกี่ยวข้องกับบรรยากาศองค์การตามแนวคิดของ (Halpin & Croft, 1966, pp. 133-181) ได้กำหนด บรรยากาศองค์การไว้ 2 มิติ

ประกอบด้วย มิตรครูผู้สอน ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านขาดความสามัคคี ด้านอุปสรรค ด้านขวัญกำลังใจ ด้านมิตรสัมพันธ์ และมิติผู้บริหาร ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านท่าทางเหิน ด้านมุ่งผลงาน ด้านเป็นแบบอย่าง ด้านกรุณาปราณี

ส่วนตัวแปรที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การ ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรเข้ามาศึกษา โดยคำนึงถึง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนดังนี้

วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนศึกษาตามแนวคิดของ (Patterson & Parker, 1986, pp. 107-109) ได้เสนอไว้ 10 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความมุ่งประสงค์ขององค์การ ด้านการมอบอำนาจ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ ด้านความไว้วางใจ ด้านความมีคุณภาพ ด้านการยอมรับ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความหลากหลายของบุคลากร

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารศึกษาตามแนวคิดของ (Bass & Avolio, 1990, pp. 9-21) ได้นำเสนอรูปแบบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

พฤติกรรมของผู้บริหารศึกษาตามทฤษฎีของ (Griffiths, 1956, pp. 243-253) ได้นำเสนอรูปแบบของพฤติกรรมของผู้บริหารศึกษาไว้ 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการให้การยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียน

1. ด้านความมุ่งประสงค์ขององค์กร
2. ด้านการมอบอำนาจ
3. ด้านการตัดสินใจ
4. ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร
5. ด้านความไว้วางใจ
6. ด้านความมีคุณภาพ
7. ด้านการยอมรับ
8. ด้านความเอื้ออาทร
9. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
10. ด้านความหลากหลายของบุคลากร

2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
3. ด้านกระตุ้นทางปัญญา
4. ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

พฤติกรรมของผู้บริหาร

1. ด้านการมีความคิดริเริ่ม
2. ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข
3. ด้านการให้การยอมรับนับถือ
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ
5. ด้านการโน้มน้าวจิตใจ
6. ด้านการประสานงาน
7. ด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี

ตัวแปรตาม

บรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2

มิติครูผู้สอน 4 ด้าน

1. ด้านขาดความสามัคคี
2. ด้านอุปสรรค
3. ด้านขวัญกำลังใจ
4. ด้านมิตรสัมพันธ์

มิติผู้บริหาร 4 ด้าน

5. ด้านห่างเหิน
6. ด้านมุ่งผลงาน
7. ด้านเป็นแบบอย่าง
8. ด้านกรุณาปราณี

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 6,151 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie & Morgan, 1970, pp.608-610) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน 361 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสำหรับสอบถามเกี่ยวกับ บรรยากาศองค์การของโรงเรียน วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมของผู้บริหาร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน รายละเอียดของแบบสอบถามในแต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยสร้างขึ้นจากแนวคิดของ (Halpin & Croft, 1966, pp. 133-181) จำแนกบรรยากาศองค์การของโรงเรียนออกเป็น 2 มิติ ประกอบด้วย มิติครูผู้สอน ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านขาดความสามัคคี 2) ด้านอุปสรรค 3) ด้านขวัญกำลังใจ 4) ด้านมิตรสัมพันธ์ และมีมิติผู้บริหาร ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านห่างเหิน 2) ด้านมุ่งผลงาน 3) ด้านเป็นแบบอย่าง 4) ด้านกรุณาปราณี จำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยสร้างขึ้นจากแนวคิดของ (Patterson & Parker, 1986, pp. 107-109) จำแนกวัฒนธรรมองค์การออกเป็น 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความมุ่งประสงค์ขององค์การ 2) ด้านการมอบอำนาจ 3) ด้านการตัดสินใจ 4) ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ 5) ด้านความไว้วางใจ 6) ด้านความมีคุณภาพ 7) ด้านการยอมรับ 8) ด้านความเอื้ออาทร 9) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 10) ด้านความหลากหลายของบุคลากร จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยสร้างขึ้นจากแนวคิด (Bass & Avolio, 1990, pp. 19-21) จำแนกภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านกระตุ้นทางปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 2 โดยสร้างขึ้นตามทฤษฎีของ (Griffiths, 1956, pp. 243-253) จำแนกพฤติกรรมของ
ผู้บริหารออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีความคิดริเริ่ม 2) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข 3)
ด้านการให้การยอมรับนับถือ 4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ 5) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ 6) ด้านการ
ประสานงาน 7) ด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี จำนวน 21 ข้อ

การหาคุณภาพ

การหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน,
วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับวิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว
เสนอประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
(Content validity) และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC)

3. นำแบบสอบถาม เสนอประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4. นำผลการทดลองใช้ไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกราย
ข้อ (Discrimination) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment
correlation coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ผลการหา
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของบรรยากาศองค์การของโรงเรียน วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .22 -.63, .62
-.74, .32 -.69, และ .20 -.66 ตามลำดับและผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ผลการหาค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะ
ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และพฤติกรรมของผู้บริหาร เท่ากับ .89, .96, .86 และ .89 ตามลำดับ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ และหาความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูล เพื่อศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 361 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนเพื่อการศึกษาวิเคราะห์ จำนวน 361 คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนแต่ละฉบับเพื่อนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การของโรงเรียน วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร พฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

4. การวิเคราะห์วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple regression analysis) และสร้างสมการพยากรณ์บรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise multiple regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมเป็นลักษณะบรรยากาศองค์การแบบควบคุมและเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอุปสรรค ด้านมุ่งผลงาน ด้านห่วงเหิน ด้านเป็นแบบอย่าง ด้านมิตรสัมพันธ์ ด้านขาดความสามัคคี ด้านกฎระเบียบ และด้านขวัญกำลังใจ ตามลำดับ

2. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ด้านความมีคุณภาพ ด้านความไว้วางใจ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้สึกเป็นส่วน

หนึ่งขององค์การ ด้านการมอบอำนาจ ด้านความมุ่งประสงค์ขององค์การ ด้านการยอมรับ และด้านความหลากหลายของบุคลากร ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ตามลำดับ

4. พฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการให้การยอมรับนับถือ ด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี ด้านการประสานงาน และด้านการโน้มน้าวจิตใจ ตามลำดับ

5. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำของโรงเรียน และพฤติกรรมของผู้บริหารโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ พฤติกรรมของผู้บริหาร(X_3) โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร(X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง และวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน(X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

6. ตัวแปรวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน(X_1) ด้านความหลากหลายของบุคลากร(X_{110}), ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง(X_2)ด้านการกระตุ้นทางปัญญา(X_{23}), และพฤติกรรมของผู้บริหาร(X_3), ด้านการรู้จักปรับปรุง(X_{32}), ด้านการยอมรับนับถือ(X_{33}), ด้านการประสานงาน(X_{36}),ด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี(X_{37}) ร่วมกันส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสามารถเชิงพยากรณ์ ได้ร้อยละ 79.10 ($R^2=0.79$) สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .39 + .25 (X_{32}) + .16 (X_{23}) + .15 (X_{110}) + .14 (X_{36}) + .40 (X_{33}) + .10 (X_{37})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .34 (Z_{32}) + .21 (Z_{23}) + .17 (Z_{110}) + .17 (Z_{36}) + .13 (Z_{33}) + .12 (Z_{37})$$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บรรยายการองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอุปสรรค ด้านมุ่งผลงาน ด้านทางเงิน ด้านเป็นแบบอย่าง ด้านมิตรสัมพันธ์ ด้านขาดความสามัคคี ด้านมิตินิรโทษกรรม และด้านขวัญกำลังใจ ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ ทั้ง 8 ด้าน ตามวิธีของ (Halpin & Croft, 1966) พบว่า บรรยายการองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 เป็นลักษณะบรรยายแบบควบคุม ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 มุ่งเน้นผลสำเร็จของผลงานทำให้มีการควบคุมและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอผู้บริหารกระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารนำงานภายนอกองค์การเข้ามาที่ไม่เกี่ยวกับภาระงานสอนทำให้ครูและบุคลากรมีภาระงานอื่นที่เพิ่มขึ้นซึ่งการรับงานของผู้บริหารทำให้ครูมีเวลาในการเตรียมการสอนน้อยลงครูเบี่ยงเบนในภาระหน้าที่งานอื่นที่ไม่เกี่ยวกับงานสอน ทำให้ครูและบุคลากรต้องการย้ายจากองค์การหรือการลาออกหรือต้องการเกษียณตัวเองก่อนกำหนดและมีอัตราการขอย้ายของข้าราชการครูในช่วงระยะเวลา 2 ปี จำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ชุมทัพ (2548) ได้ศึกษาบรรยายการองค์การในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า พิจารณารายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าการสร้างบรรยากาศให้ครูมีการทำงานเป็นทีม คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน มีการจัดสวัสดิการให้กับครู อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานดังกล่าว จึงเอื้อต่อการทำงานของครูให้มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน

2. วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ด้านความมีคุณภาพ ด้านความไว้วางใจ ด้านความเอื้ออาทร ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ ด้านการมอบอำนาจ ด้านความมุ่งประสงค์ขององค์การ ด้านการยอมรับและด้านความหลากหลายของบุคลากร ทั้งนี้เนื่องจากวัฒนธรรมองค์การเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้องค์การขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดี มีผู้บริหารกล้าตัดสินใจและแก้ปัญหาภายในองค์การได้เป็นอย่างดีจนถึงความรู้สึกของบุคลากร ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรและไว้วางใจให้บุคลากรเลือกทำงานตามความสามารถของตนเอง เมื่อบุคลากรรู้สึกถึงความเป็นส่วนหนึ่งขององค์การทำให้เกิดวัฒนธรรมองค์การที่ดีต่อองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา คำมูล (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยผลการวิจัย พบว่า วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับนางเยาว์ รักพ่วง (2551) ได้ศึกษาวัฒนธรรมองค์การของครูโรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อและด้านการตัดสินใจ โดยรวมวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีเจตคติที่ดีต่อครูและบุคลากรและการคิดในแง่บวกทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานสามารถแก้ไขปัญหาได้ตามสถานการณ์ได้อย่างดี ผู้บริหารสามารถกระตุ้นสร้างผลงานให้กับองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรนภา เลื่อยคลั่ง (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นเชิงปัญญา และด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และลำดับสุดท้ายด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของเรียมใจ คุณสมบัติ (2554) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยชนก บุญมาก (2555) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีต่อบรรยากาศองค์การโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ด้านความมีบารมีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

4. พฤติกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการให้การยอมรับนับถือ ด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี ด้านการประสานงาน และด้านการโน้มน้าวจิตใจ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสามารถแสดงวิสัยทัศน์วางแผนการทำงานกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อนำองค์การไปสู่ความสำเร็จสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์กล้าตัดสินใจและฟังความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กรและต้องแสดงออกถึงความห่วงใย เมื่อครูและบุคลากรประสบปัญหาและมีความเดือดร้อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์ทา ต้นดีศักดิ์ศรี (2558) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า พฤติกรรมของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจิระ นารมณี (2551) ได้ศึกษาความ

คิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนาถนดา พรหมจนะ (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าตะเกียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่าพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

5. ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร พฤติกรรมของผู้บริหาร และบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนได้มีการสร้างวัฒนธรรมองค์การอันดีร่วมกัน ทั้งในสถานที่ทำงาน ภาวะความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสภาพแวดล้อมต่าง ๆ พฤติกรรมของผู้บริหารรวมไปถึงการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของครูและบุคลากรจนเกิดบรรยากาศองค์การของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทนา วิบุณยแสน (2549) ได้ศึกษาการรับรู้วัฒนธรรมองค์การและบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการพัฒนาไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลหาดใหญ่พบว่า องค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์การและองค์ประกอบของบรรยากาศองค์การร่วมกันโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยรัตน์ ต้นสุวรรณ (2550) ได้ศึกษาปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การ ความจงรักภักดีต่อองค์การและบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยสำนักงานใหญ่ พบว่า ประสพการณ์ในการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร บรรยากาศองค์การส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานการนิคมอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับวิจัยของ ทศนีย์ ปาละ (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนเอกชน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับมิติบรรยากาศองค์การของโรงเรียนโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพรนภา เลื่อยคลั่ง (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากบรรยากาศองค์การของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยชีวสังคมของครูและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

6. จากผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน(X_1), ด้านความหลากหลายของบุคลากร(X_{110}), ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง(X_2), ด้านกระตุนทางปัญญา(X_{23}), และปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหาร(X_3), ด้านการรู้จักปรับปรุง(X_{32}), ด้านการยอมรับนับถือ (X_{33}), ด้านการ

ประสานงาน(X_{36}) และด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี(X_{37}) ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา(X_{23}), ด้านความหลากหลายของบุคลากร(X_{110}), ด้านการประสานงาน(X_{36}), ด้านการยอมรับนับถือ(X_{33}) และด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี(X_{37}) สามารถร่วมกันพยากรณ์บรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ร้อยละ 79.10 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ครูไม่รู้สึกกดดัน ได้พูดคุยปรึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีและผู้บริหารมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาเกิดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันได้แสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ จึงทำให้ร่วมกันส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน ซึ่งเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้คำนึงถึงประสิทธิภาพการทำงานและความพึงพอใจของครูและบุคลากรเป็นสำคัญ และผู้บริหารมีการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนให้องค์การไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารจึงสร้างบรรยากาศในการทำงาน วัฒนธรรมองค์การ และสร้างแรงจูงใจต่อผู้ปฏิบัติงานทำให้เกิด ความพึงพอใจ เป็นปัจจัยหลักในการนำไปสู่ความสำเร็จขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรณา เลื่อยคลั่ง (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ปัจจัยชีวสังคมของครูและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยชนก บุญมาก (2555) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีต่อบรรยากาศองค์การโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาและด้านการดูแล สามารถพยากรณ์บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอสองพี่น้องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 9 ได้ร้อยละ 56 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของสุนิสา ชินนะพงษ์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้พนักงาน กรณีศึกษา บริษัทโรงพยาบาลราชภัฏวชิร จ้ากัต (มหาชน) พบว่าปัจจัยด้านลักษณะงาน ปัจจัยด้านสัมพันธภาพภายในหน่วยงานและปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ร้อยละ 56.40 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ นโยบายบริหารทรัพยากรบุคคล ลักษณะงาน การบริหารงานของผู้บังคับบัญชา สัมพันธภาพภายในหน่วยงานและค่าตอบแทนกับบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของคำเพชร ศิริบุญ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อความบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กและสามารถพยากรณ์บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กได้ ร้อยละ 82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของกุลรัศมี พรหมไธสง (2555) ได้ศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่มีผลต่อบรรยากาศองค์การตามความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการในโรงพยาบาลศิริราช พบว่า วัฒนธรรมองค์การโดยรวมตามความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการโรงพยาบาลศิริราชมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางกับบรรยากาศองค์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของพิริยชญ์ วังนุราช (2554) ได้ศึกษาบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า สามารถพยากรณ์ได้ ร้อยละ 82.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าด้านมิติความสนิทสนม ด้านการวิเคราะห์ปัญหาการ ด้านมิติขาดความสามัคคี ด้านมิติกรุณาปราณี สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 10.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์ทา ต้นดีศักดิ์ศรี (2558) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการพัฒนาทักษะทางสังคม ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้การยอมรับนับถือ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์บรรยากาศองค์การในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 70.80

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ผู้บริหารควรสร้างรูปแบบวัฒนธรรมองค์การที่ดีให้กับโรงเรียนและควรปรับปรุงด้านความหลากหลายของรู้จักใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเพื่อเป็นการสร้างความผูกพันในองค์กรซึ่งส่งผลดีต่อสมาชิกในองค์กรโดยเน้นให้โรงเรียนแสวงหานวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นการท้าทายความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนโดยคิดค้นหาสิ่งใหม่ๆ เข้ามาพัฒนาโรงเรียนไปในทิศทางที่ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ผู้บริหารควรสร้างรูปแบบการบริหารที่ชัดเจนและควรปรับปรุงด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ในการทำงานอย่างชัดเจนเพื่อเป็นกรอบในการวางแผนเป้าหมายในการพัฒนาองค์การให้มีการเปลี่ยนแปลงใน

การปฏิบัติงานอยู่เสมอ ไม่นิ่งเฉยกระตุ้นการทำงานของบุคลากรอยู่เสมอ สร้างความคุ้นเคยสนิทสนมกับครูและบุคลากรในโรงเรียน ปฏิบัติตนต่อครูและบุคลากรอย่างเสมอภาคและยุติธรรม

3. ปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร ผู้บริหารควรปรับปรุงด้านการโน้มน้าวจิตใจผู้บริหารต้องมีทักษะการพูดโน้มน้าวพูดชักจูงให้ครูและบุคลากรร่วมมือกันปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับนับถือในด้านการบริหาร ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อความสำเร็จนำองค์การไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

4. ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การของโรงเรียน ผู้บริหารควรปรับปรุงบรรยากาศองค์การด้านขวัญกำลังใจและด้านมิติคุณภาพปราชญ์ ผู้บริหารและบุคลากรต้องมีความเป็นกันเองให้มากขึ้นอุทิศเวลาส่วนตัว เสียสละเวลาเพื่อทำงานให้กับองค์การ ให้กำลังใจบุคลากรในองค์การในการปฏิบัติงาน และช่วยเหลือบุคลากรอยู่เสมอ

5. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการรู้จักปรับปรุง(X_{32}), ด้านการกระตุ้นทางปัญญา(X_{23}), ด้านความหลากหลายของบุคลากร(X_{110}), ด้านการประสานงาน(X_{36}), ด้านการยอมรับนับถือ(X_{33}) และด้านการเข้ากับสังคมได้อย่างดี (X_{37}) ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างบรรยากาศองค์การของโรงเรียนที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยความพึงพอใจและแรงจูงใจของครูส่งผลต่อบรรยากาศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา

เขต 2

2. ควรศึกษาปัจจัยความผูกพันขององค์การที่ส่งผลต่อบรรยากาศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2

3. ควรศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

4. ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การของโรงเรียน ผู้บริหารควรปรับปรุงบรรยากาศองค์การด้านขวัญกำลังใจและด้านมิติคุณภาพปราชญ์ ผู้บริหารและบุคลากรต้องมีความเป็นกันเองให้มากขึ้นอุทิศเวลาส่วนตัว เสียสละเวลาเพื่อทำงานให้กับองค์การ ให้กำลังใจบุคลากรในองค์การในการปฏิบัติงาน และช่วยเหลือบุคลากร เพื่อนำไปสู่บรรยากาศองค์การที่ผ่อนคลายมากขึ้นทำให้องค์การมีบรรยากาศการในการทำงานที่น่าอยู่มากกว่าเดิมสมาชิกมีความรักในองค์การและไม่ย้ายออกหรือเกษียณอายุก่อนกำหนด

เอกสารอ้างอิง

- กุลรัศมี พรหมไธสง. (2555). วัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อบรรยากาศองค์การตามความคิดเห็นของ
พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการในโรงพยาบาลศิริราช.วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหา
บัณฑิต,สาขาวิชาบริหารงานสาธารณสุข,คณะสาธารณสุขศาสตร์,มหาวิทยาลัยมหิดล.
- คำเพชร ศิริบุรณ์. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานีเขต 1.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จันทา ชุมทัพ. (2548). บรรยากาศองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
ประถมศึกษาระยะแก้ว เขต 1.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตศึกษา,คณะครุศาสตร์,มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จันทนา วิบุลยสาสน์. (2549). การรับรู้วัฒนธรรมองค์กรและบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการพัฒนา
ไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลหาดใหญ่.วิทยานิพนธ์วิทยา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารองค์การ,บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยสงขล.
- จันทรทา ดันติศักดิ์ศรี. (2558). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,คณะครุศาสตร์,มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- จีระ นารมณี. (2551). ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดระยอง.ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชานโยบาย
สาธารณะ,วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศนีย์ ปาละ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับบรรยากาศ
องค์การของโรงเรียนเอกชน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี.งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหาร การศึกษา,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปวีณา คำมูล. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1.วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงเยาว์ รักพ่วง. (2551). วัฒนธรรมองค์กรของครูโรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา เขตสายไหม
กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต
วิทยาลัย,คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- นาถนดา พรหมจะมร. (2557). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าตะเกียบ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พรนภา เลื่อยคล้าง. (2558). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 6.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พีริวิชญ์ วังนุราช. (2554). **บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2555). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: มนตรี.
- เรียมใจ คุณสมบัติ. (2554). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ, คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หทัยชนก บุญมาก. (2555). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การโรงเรียนอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หทัยรัตน์ ดันสุวรรณ. (2550). **ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การ ความจงรักภักดีต่อองค์การและบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยสำนักงานใหญ่.** สารนิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการจัดการคณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนิสา ชินนะพงษ์. (2552). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พนักงานกรณีศึกษา บริษัทโรงพยาบาลราษฎร์ยินดี จำกัด (มหาชน).** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (2560). **แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.** ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร. (2561). **คำสั่งย้ายและแต่งตั้งครูบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร.

- Bass, B.M. & Avolio, B.J. (1990). **The four Is Transformational Leadership**. Journal of European Industrial Training, 15 (2).
- Brown, W. B., & Moberg, D. J. (1980). **Organizational theory and management: A macro approach**. New York: John Wiley & Sons.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essential of psychological testing (5th ed.)*. New York: Harper Collins.
- Griffiths, D. E. (1956). **Human relation in school administration**. New York: Appleton Century-Crofts.
- Halpin, J.F.; & Croff, D.B. (1966). **The Organizational Climate of School**. p.138-181. Chicago: University of Chicago Press.
- Hellriegel, D.: & Slocum, J. W. (1974). **Management: A Contingency Approach**. Reading, Mass.: Addison-Wesley.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). **Determining sample size for research activities**. Education and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Patterson, J., Purkey, S., & Parker, J. (1986). **Guiding beliefs of our school district, Productive school system for a nonrational word**. Arlington, VA: Association for supervision and curriculum development.

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model

เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242)

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ธิตีวรดา อาหาญ

DEVELOPMENT OF THE SCIENCE MODEL ON EVOLUTION UNDER
ADDITIONAL BIOLOGY COURSE (WOR 31242) OF SCIENCE LEARNING
GROUP FOR MATTHAYOM SUKSA IV
THITIWORADA ARTHAN

Received: July 2, 2021

Revised: August 25, 2021

Accepted: November 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบแผนการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model 3) เพื่อศึกษาผลการใช้แบบแผนการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้แบบแผนการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา ตำบลหนองน้ำใส อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวนนักเรียน 29 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบแผนการเรียนการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample)

ครูโรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีชื่อว่า “SCIENCE Model” ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นกระตุ้นให้เชื่อมโยง (Stimulation : S) ขั้นปรึกษาหารือและสืบค้น (Consultation and Inquiry : CI) ขั้นตรวจสอบ (Examine : E) ขั้นสังเกต บันทึก (Note : N) ขั้นลงข้อสรุป (Conclude : C) และขั้นขยายความรู้ (Expand knowledge) : E ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน เท่ากับ 83.73/82.64 ถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า มีคะแนนพฤติกรรมการแสดงออกคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 84.96

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop the SCIENCE Model-based instructional method on Evolution under Additional Biology courses (Wor 31242) of Science learning group, 2) to study the effectiveness of the SCIENCE Model-based instructional method , 3) to study the results of using the SCIENCE Model-based instructional method, and 4) to evaluate the results of SCIENCE Model-based instructional method. The sample was 29 Mathayom Suksa 4/1 students in the second semester, academic year 2019 at Subnokkaew Witthaya School, Nong Nam Sai Subdistrict, Watthana Nakhon District, Sa Kaeo Province, under the Sa Kaeo Provincial Administrative Organization, obtained by Cluster Random sampling. Research instruments included instructional model and documentation. The model consisted of a learning management plan, and a learning achievement test. The analysis of the data was analyzed by statistics, percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing by using the dependent sample t-test.

The research results indicated as follows:

1. The developed SCIENCE Model-based instructional method consisted of 6 learning management steps: Stimulation: S, Consultation and Inquiry: CI, Examination: E, Notes: N, Conclude: C, and Expand knowledge: E. The efficiency index of the developed model was $83.73 / 82.64$, which was considered to be higher than the set criteria.
2. Students who studied with the SCIENCE Model-based instructional method on Evolution under Additional Biology courses (Wor 31242) of Science learning group had significantly higher post-study biology achievement at the .05 level.
3. Students who studied with the SCIENCE Model-based instructional method on Evolution under Additional Biology courses (Wor 31242) in Science learning group had a high score of behavioral expression in psychological science, accounting for 84.96%.

Keywords: SCIENCE Model-based instructional method

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพภายในปี 2561 จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลักคือ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการศึกษาของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบไว้ 4 ประการ คือ 1) การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และ 4) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ดังกล่าว รัฐบาลจะมุ่งมั่นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการอ่านและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้จุดเน้นการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด

การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต (กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553 : 2)

การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิด วิทยาศาสตร์ควบคู่กับการพัฒนาความคิดระดับสูงทั้งการคิดที่เป็นเหตุเป็นผล การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา มีทักษะในการสื่อสารและความสามารถในการตัดสินใจ สามารถนำความรู้ ความเข้าใจในวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและการดำรงชีวิต วิชาชีววิทยาเป็นสาขาวิชาหนึ่งของวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ สำหรับวิชาชีววิทยาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับพืชโดยจะศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก ที่มีการศึกษาโครงสร้างทั้งภายนอกและภายใน ของพืช ตั้งแต่ระดับเซลล์จนถึงอวัยวะเพื่อให้ นักเรียนเห็นโครงสร้างและเข้าใจหน้าที่ของพืช สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อเพิ่มผลผลิตได้ ดังนั้น การเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อให้ได้ทั้งกระบวนการและความรู้จากวิธีการสังเกต การสำรวจตรวจสอบ การทดลอง แล้วนำผลที่ได้มาจัดระบบเป็นหลักการ แนวคิด และ องค์ความรู้ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรมและ ค่านิยมที่เหมาะสม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2560 : 128 - 144)

โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา เป็นโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ระดับ ที่เปิดสอน คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จากการรายงานผลการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 พบว่า ในวิชาวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.10 ปีการศึกษา 2561 ได้คะแนนเฉลี่ย 49.06 จากคะแนนผลการทดสอบที่มีแนวโน้มต่ำลงดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุและแนวทางการแก้ไข พบว่า ปัญหาส่วนหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาชีววิทยาไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีจุดเน้นในเรื่องแนวคิดวิทยาศาสตร์มากกว่าเน้นให้นักเรียนได้เชื่อมโยง ความรู้และทักษะกระบวนการ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model ขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับทั้งด้านความรู้และทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันมีรูปแบบการเรียนการสอน และเทคนิคการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่หลายวิธี เช่น การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project- Based Learning) การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry- Based Learning) (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2560 : 42) นอกจากนี้มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีอื่น ๆ เช่น ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อ

เสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา รายวิชาชีววิทยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (กัญญาวิรร ขายเรียน และคณะ. 2559 : 18 -32) หรือใช้แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติต่อวิชาชีววิทยา เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก (พัชร โพชนา. 2559 : 76-111) เป็นต้น ซึ่งจากผลสรุปในการศึกษาพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะด้านอื่น เช่น ความมุ่งมั่นอดทน และเจตคติต่อการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการสอนแบบ SCIENCE Model เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ เน้นให้ผู้เรียนได้รับทั้งในด้านสาระความรู้ของเนื้อหา และทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งหวังที่จะได้รูปแบบการสอนแบบ SCIENCE Model ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำผลที่ได้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ให้เป็นไปตามหลักสูตรและสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยาล้างเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีการแสดงออกคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ระยะ

ระยะที่ 1 การวิจัย (Research) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development) เป็นขั้นของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และการจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบ การนำรูปแบบไปตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไข และหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 การวิจัย (Research) เป็นขั้นการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ระยะที่ 4 การพัฒนา (Development) เป็นขั้นการประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในแผนการเรียน เน้นวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา ตำบลหนองน้ำใส อำเภอด่านนคร จังหวัดสระแก้ว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวนนักเรียน 62 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา ตำบลหนองน้ำใส อำเภอด่านนคร จังหวัดสระแก้ว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวนนักเรียน 29 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เอกสารประกอบรูปแบบ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา และประเมินคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวคิดและการพัฒนารูปแบบ, แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้สนับสนุนรูปแบบ, หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และแนวคิดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและการจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบ เพื่อกำหนดวิธีการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ชีววิทยา การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงรูปแบบการสอนเพื่อความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบโครงสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3. การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว มีการวัดผลก่อนและการวัดผลหลังการทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design) กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา ตำบลหนองน้ำใส อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวนนักเรียน 29 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random sampling) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามขั้นตอนการสอนที่ชื่อว่า “SCIENCE Model” คือ ขั้นตอนกระตุ้นให้เชื่อมโยง (Stimulation : S) ขั้นปรึกษาหารือและสืบค้น (Consultation and Inquiry : CI) ขั้นตรวจสอบ (Examine : E) ขั้นสังเกต บันทึก (Note : N) ขั้นลงข้อสรุป (Conclude : C) และขั้นขยายความรู้ ((Expand knowledge) : E)

4. การประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน เป็นการประเมินคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา และประเมินคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังภาพประกอบที่ 2

2. การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1

3. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยาของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้สถิติ t - test Dependent Sample แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2

4. การประเมินคะแนนคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242)

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยการทำค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการเรียนการสอน แบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48) และเมื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน ปีการศึกษา 2561 ปรากฏว่า รูปแบบการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

ประสิทธิภาพ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	P	E_1/E_2
ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1)	35	200	167.46	83.73	83.73/82.64
ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2)	35	40	33.06	82.64	

จากตารางที่ 1 พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 83.73 และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 82.64 แสดงว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.73/82.64 ถือว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน

การทดสอบ	n	คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	$\sum D$	t
ก่อนเรียน	29	40	24.83	1.79	254	37.078*
หลังเรียน	29	40	33.59	1.43		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 24.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.79 และค่าเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 33.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.43

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน

คุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์	ระดับพฤติกรรมแสดงออก			
	คะแนนที่ได้	$\bar{X}$	P	แปลผล
1. ความอยากรู้อยากเห็น	298	10.28	85.63	มาก
2. ความซื่อสัตย์	295	10.17	84.77	มาก
3. ความใจกว้าง	297	10.24	85.34	มาก
4. ความรอบคอบ	295	10.17	84.77	มาก
5. ความมุ่งมั่นอดทน	288	9.93	82.76	มาก
6. ด้านเจตคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์	301	10.38	86.49	มาก
รวมเฉลี่ย	1774	61.17	84.96	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า มีคะแนนพฤติกรรมแสดงออกคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 84.96

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีชื่อว่า “SCIENCE Model” ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นกระตุ้นให้เชื่อมโยง (Stimulation : S) ขั้นปรึกษาหารือและสืบค้น (Consultation and Inquiry : CI) ขั้นตรวจสอบ (Examine : E) ขั้นสังเกต บันทึก (Note : N) ขั้นลงข้อสรุป (Conclude : C) และขั้นขยายความรู้ (Expand knowledge) : E ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน เท่ากับ 83.73/82.64 ถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชีววิทยาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า มีคะแนนพฤติกรรม การแสดงออกคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 84.96

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ หลักการและแนวคิด วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลและระบบสังคม มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กระตุ้นให้เชื่อมโยง (Stimulation : S) ขั้นที่ 2 ปรึกษาหารือและสืบค้น (Consultation and Inquiry : CI) ขั้นที่ 3 ตรวจสอบ (Examine : E) ขั้นที่ 4 สังเกต บันทึก (Note : N) ขั้นที่ 5 ลงข้อสรุป (Conclude : C) ขั้นที่ 6 ขยายความรู้ ((Expand knowledge) : E) ผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.48$) และเมื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาประสิทธิภาพกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.73/82.64 ถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบที่กำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบ เช่น องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของทิสนา แคมมณี (2556 : 222) ที่ได้เสนอว่ารูปแบบการเรียนการสอน และแนวคิดของจอยซ์ และเวลล์ (Joyce, & Weil. 2009 : 100) กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) แนวคิดและหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ซึ่งจะอาศัยความเชื่อ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน 3) เนื้อหาสาระของรูปแบบ 4) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 5) การวัดและการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาวีร์ ชายเรียน และคณะ (2559 : 18 -32) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลโดยมีกิจกรรมการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน (5S-MODEL) คือ

ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงและระบุปัญหาให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา ขั้นที่ 2 กำหนดกรอบแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ด้วยการไตร่ตรอง ขั้นที่ 3 ศึกษาค้นคว้าและ/หรือลงมือแก้ปัญหาตามแนวทางแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 สรุปโครงสร้างใหม่ทางปัญญาและประเมินค่าคำตอบ และขั้นที่ 5 นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55) และงานวิจัยของกาญจนา ศรีโสภา (2555 : 127 - 135) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสืบพันธุ์และการเจริญเติบโตของสัตว์ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนวิชาชีววิทยาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 93 คน ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น กับแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT มีประสิทธิภาพ 82.65/79.86 และ 82.19/79.93 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการรายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยาล้างเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าก่อนการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง ได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและการจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน หลักการแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้เพื่อรองรับรูปแบบ เชื่อมโยงและสัมพันธ์กับแนวการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ อีกทั้งในแต่ละขั้นตอน 6 ขั้นตอน SCIENCE Model ของกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ผู้เรียนเป็นผู้เลือกสิ่งที่อยากเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนและกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่นตลอดเวลา ได้เรียนรู้กระบวนการกลุ่มซึ่งในแต่ละกลุ่ม มีทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาดีขึ้น สามารถทำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาวิรุ์ ขายเรียน และคณะ (2559 : 18 -32) ได้พัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนวิชาชีววิทยาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คะแนนคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการ

เรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการแสดงออกคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ อยู่ที่ 61.17 คิดเป็นร้อยละ 84.96 หมายความว่า นักเรียนมีระดับพฤติกรรมการแสดงออกคุณลักษณะด้านจิตวิทยาศาสตร์ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียน การสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นี้เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด นักเรียนเป็นผู้เลือกสิ่งที่ยากเรียนรู้ด้วยตนเอง และที่สำคัญในระหว่างการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้นำเสนอแนวคิด แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ และลงมือปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามทฤษฎี คอนสตรัคติวิสต์ ที่มีความเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้น เมื่อผู้เรียนได้สร้างความรู้ที่เป็นของตนเองขึ้นมา จากความรู้ที่มีอยู่เดิมหรือจากความรู้ที่รับเข้ามาใหม่ ผลสรุปที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญรีย์ สมองดี (2556 : 71 - 79) ได้การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชีววิทยา เรื่อง การถ่ายทอด ลักษณะทางพันธุกรรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชลกันยานุกูล พบว่า เจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น อยู่ในระดับมาก (ระดับ 4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ควรเข้าใจองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนที่ถูกต้อง
2. ผู้สอนที่จะจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SCIENCE Model เรื่อง วิวัฒนาการ รายวิชาชีววิทยาเพิ่มเติม (ว31242) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญาวิริ์ ขายเรียน, สุริศักดิ์ ประสานพันธ์ และวาริรัตน์ แก้วอุไร. (2559, กรกฎาคม – ธันวาคม).
การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวทฤษฎี
คอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 5(2), 18 -32.
- กาญจนา ศรีโสภา. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการสืบพันธุ์และ
การเจริญเติบโตของสัตว์ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนวิชาชีววิทยา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น
กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทีศนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญารีย์ สมอดี. (2556). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีววิทยา เรื่อง การถ่ายทอด
ลักษณะทางพันธุกรรม โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การวิเคราะห์และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรี โพชนา. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติ
ต่อ วิชาชีววิทยา เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึม. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). **คู่มือการใช้หลักสูตรรายวิชาพื้นฐาน
วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**.
กรุงเทพฯ : สสวท.
- Joyce, B. & Weil, M. (2009). **Model of teaching**. 8th ed. Boston, Ma : Pearson.

EDUCATION JOURNAL

FACULTY OF EDUCATION KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY

- STUDY OF LEARNING OUTCOMES IN SCIENCE DEPARTMENT ORGANISMS AND PLANT LIFE UNITS OF GRADE 2 STUDENTS IN THE INQUIRY FOR KNOWLEDGE-BASED LEARNING (5ES) WITH THE STEM ACTIVITY SERIES
KANOGWAN SIANGLAM, CHAROENWIT SOMPONGTAM, CHAREE MANEESIR, ADUNSAK SUNTORNOT, RUJIRA SIRYAN 1
- THE PURPOSE OF THIS RESEARCH WAS TO COMPARE ANALYTICAL THINKING OF PRESCHOOL CHILDREN BEFORE AND AFTER USING STORYBOOK AND GRAPHIC ORGANIZERS.
JUTHATHIP OBOOM, PATTANAN WONGWITCHAYUTDEVELOPMENT OF 15
- ENGLISH READING FOR MAIN IDEAS BY USING TEACHING MATERIALS ON HELLO KITTY FOR GRADE 8 STUDENTS AT NABOKHAM WITTAYAKHOM SCHOOL, KAMPHAENGPHET PROVINCE
NATTAPON SAELEE, PLOY SAEMA, THIRAWIT PRAIMAHANIYOM 24
- THE CONDITIONS AND DEVELOPMENT APPROACH FOR THE MANAGEMENT OF THE DISTRICT'S GOOD SCHOOL OF THE EXCELLENCE OF COMMUNITY SCHOOLS BAN NON SWANG, KUT KHAO PUN DISTRICT IN UBON RATCHATHANI PROVINCE
NONGKHRAN KHAMLOI, CHAROENWIT SOMPONGTHUM 35
- THE DEVELOPMENT OF 21st CENTURY SKILL TEST FOR LEARNING AND INNOVATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS
PANICHA CHAIKULPATARACHOT AND PAKORN PRACHANBAN 49
- THE DEVELOPMENT OF A STORYBOOK ACTIVITY PACKAGE TO ENHANCE HABITS FOR KINDERGARTEN 2 STUDENTS
SUPHISARA WATTANASIRI, AUMPORN LINCHAROEN 65
- FACTORS AFFECTING ORGANIZATIONAL CLIMATE OF SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2.
SUNISA NAOWARAT 82
- DEVELOPMENT OF THE SCIENCE MODEL ON EVOLUTION UNDER ADDITIONAL BIOLOGY COURSE (WOR 31242) OF SCIENCE LEARNING GROUP FOR MATTHAYOM SUKSA IV
THITIWORADA ARTHAN 102

วารสารเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปีที่ 6 ฉบับที่ 12 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

ISSN 2465-5473